

# GLASILO OBČANOV

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LITIJA

JANUAR 1995, ŠT. 1, LETO XXII.

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI LITIJA

OCEPEK JOZA  
C.kom. Staneta 5  
61270 LITIJA

## KLEPET LETA V LITJI

Letošnja prireditev, na kateri so razglasili deset Slovencev, ki so prejeli največ povabil na kosilo, je potekala v petek, 13. januarja v povsem polni športni dvorani v Litiji. Organizirala sta jo Nedeljski dnevnik in Razvedrilni program Radiotelevizije Ljubljana.

Obiskovalci so se zabavali ob melodijah Alpskega kvinteta ter Alfija Nipiča, New Swing kvarteta, Irene Vrčkovnik in Helene Blagne, manjkala ni niti ekipa Mopet Showa.

Klepet z znanimi Slovenci je vodil Rado Časl, žal pa se jih je odzvalo samo pet, drugi pa so se opravičili.

Prvo mesto je tudi letos pripadlo predsedniku Milanu Kučanu. Prvič pa so letos razglasili tudi Častnega Slovence leta. Ta naziv si je letos zaslužil invalid brez nog - Mirko Lebar, ki se je lani povzpел na najvišji vrh Evrope - Montblanc. Sponzor prireditve - Avtoimpex mu je ob tej razglasitvi podaril avto znamke Škoda.



## BO NADŠKOF IN METROPOLIT dr. ALOJZIJ ŠUŠTAR V MAJU V DOMU "TISJE"?

V decembru minulega leta je direktor Doma "Tisje" Šmartno pri Litiji seznanil g. nadškofa, da so stekle priprave za izgradnjo domske kapele. Ob tej priliki je g. nadškof ponudil strokovno pomoč služb nadškofijskega ordinariata pri projektu kapele.

Po omenjenem razgovoru je Dom "Tisje" poslal vlogo oz. prošnjo za donacijo s priporočilom nadškofa tistim firmam, inštitucijam in obrtnikom, pri katerih smo pričakovali njihovo razumevanje za starost in potrebe starih vernih ljudi.

Vse, ki delamo na projektu kapele, razveseljujejo prva nakazila finančnih sredstev in občutek visoke socialne kulture naših sokrajanov litijske občine. Ob pomoči projektanta bomo za kasnejše generacije ovekovečili imena vseh donatorjev, ki bodo prispevali h gradnji kapele.

V kolikor bodo naslovniki prošnje za sponzorstvo in drugi občani nakazali prispevke za gradnjo kapele v Domu "Tisje" Šmartno pri Litiji pravočasno, do konca februarja, bo srečanje z g. nadškofom v maju 1995 zanesljivo. Ob tej priliki bo nadškof blagoslovil domsko kapelo.

V Črnem potoku, dne 4.1.1995

*Spoštovani,  
velo toplo priporočam vlogo za  
izgradnjo kapele in se ker se šteje za  
vlogo in prošnjo v upravnem postopku.  
Ljubljana, 6. dec. 1994*

*Aljožij Šuštar  
nadškof*



Da bi nam srca vnel za čast dežele,  
med nami potolažil razprtije  
in spet zedinil rod Slovenščne cele!  
Da b' od sladkote njega poezije  
potihnil ves prepir, bile vesele  
viharjev jeznih mrzle domačije!

(F. Prešeren, Sonetni

*Villa Litta Klub*  
Fundacija Litija

Vlagati v fundacijo  
je častno dejanje

ž.r. 50150 - 678 - 700350

### Spoštovani bralci Glasila občanov!

Te dni je izšla brošura LITIJSKO POSAVJE izpod peresa dr. Marije Makarovič, ki je nastala po raziskovanju oblačilne kulture občine Litija in zajema čas druge polovice prejšnjega stoletja.

Brošuro nam bo avtorica predstavila v torek, 7. februarja 1995, ob 18. uri v kulturnem domu v Šmartnem. Takrat si bomo lahko ogledali bogato razstavo fotografskega in slikovnega gradiva. Z obiskom pa bomo počastili tudi slovenski kulturni praznik.

ZKO Litija in Folklorna skupina Javorje



## 850 LET LITIJ E 1145 - 1995

### LITIJA - KMALU 850 LET...

V dneh, ko pišem te vrstice, so v Ljubljani, našem prestolnem mestu, slovesno praznovali 850-letnico prve pisne omembe tega kraja.

Kaj pa Litija in njeni "meščani"?

Ustanovili so že fundacijo (ali fundacijo), z nazivom "VILLA LITTA". Tako so namreč zapisali nekdanjo vasico Litijo davnega leta 1145 v darilni listini oglejskega patriarha Peregrina v korist stiškega samostana. Seveda je bila listina napisana v takrat uradnem latinskem jeziku. Nemščina se je uveljavila na upravnem in pravnem področju šele pozneje in s tem tudi nemški zapisi in nemške oblike imena našega kraja. V teh stoletjih se je spreminjala tudi nemško-avstrijska izgovorjava in pisava. Zato ni čudno, da imamo toliko različnih zapisov imena našega kraja.

Kaj sploh pomeni to nekako čudno in nerazumljivo ime - Litija? Po mnenju večine tujih in slovenskih jezikoslovcev je ime vsekakor praslovanskega porekla, njegov izvor in pomen pa doslej še nista dovolj razjasnjena.

Po zdaj že zgodovinskem Valvasorjevem tolmačenju naj bi ime kraja (v slovenski in nemški obliki) izhajalo iz latinskega "litus", kar pomeni obrežje, torej rečni breg. Če vsaj približno držijo njegovo mnenje, je zanimivo povedati, da se najbližja, toda mlajša vas na isti strani Save imenuje slovensko Breg. To v bistvu pomeni isto kot Litus - Litija. Takšni in podobni primeri s prevodom iz enega (starejšega) jezika v drugega niso redki na širšem slovenskem ozemlju. Torej?

Za navadne litijske patriote je kar dovolj, da je Litus = Litija = breg, obrežje, nabrežina!

Zaradi radovednosti in ker se prav kmalu ne bi nihče tega lotil, sem pregledal kar precej starih zemljevidov in "kart" (ponatisi, kopije, preslikave, komentarji) ter še nekaj druge ustrezne literature in sestavil preglednico zapisov našega krajevnega imena po letnicah nastanka in s kratko navedbo vira dokumenta in avtorja.

To preglednico bomo objavili v naslednji številki Glasila občanov. Prosim vas, da jo ocenite in dopolnite.

Kdaj so zapisali ime Litija prvič v današnji slovenski obliki pa naj ostane izziv za mlajše raziskovalce.

Vinko Damjan

Prispevke za februar-  
sko številko zbiramo  
do 10. februarja 1995

## REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA FINANCE

Republiška uprava za javne prihodke, Izpostava Litija

Litija, Mire Pregljeve 4, telefon: 061/881 728, 883 762 fax: 061/ 884 229

## ZNIŽANJE OSNOVE PO 9. ČLENU ZAKONA

V 9. členu Zakona o dohodnini (Ur.L.RS, št. 71/93 in 2/94) so opredeljene vrste vlaganj sredstev zavezanec za dohodnino, in sicer za nemene, za katere lahko zavezanci za dohodnino uveljavljajo zmanjšanje davčne osnove. Zmanjšanje osnove za namene, opredeljene v 9. členu zakona, lahko znaša največ 3% osnove, razen zmanjšanja, opredeljenega v 9. točki, ki se nanaša na plačane zneske samopriskevka.

**Zmanjšanje osnove za nemene, opredeljene v 9. členu zakona, se zavezancu prizna pod pogojem, da so bila sredstva porabljena osebno za zavezanca in dokazana z dokumenti, ki glasijo na njegovo ime. Zmanjšanje osnove se zavezancu prizna samo za sredstva, ki jih je za posamezne namene porabil v letu, za katero se dohodnina odmerja. Dokumentacije, s katero se dokazuje resničnost navedb v napovedi, zavezanec praviloma ne prilaga k napovedi, temveč jo mora na zahtevo davčnega organa predložiti v odmernem postopku. Navedeno dokumentacijo mora zavezanec hraniti še dve leti od dneva pravnomočnosti odločbe o odmeri dohodnine.**

**Zavezanec za dohodnino lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove ter posebne olajšave za vzdrževane družinske člane do poteka roka za vložitev napovedi za odmero dohodnine za leto 1994, torej do 31. marca 1995.**

V skladu z zakonskimi določbami se osnova za odmero dohodnine lahko zmanjša za:

**1. sredstva, vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev;**

Gre za vrednostne papirje Republike Slovenije, in sicer za:

1. triletne zakladne zapise, izdane na podlagi zakona o izvrševanju proračuna in o proračunu Republike Slovenije za leto 1993 (Ur.L.RS, št. 22/93) in uredbe o izdajanju zakladnih zapisov (Ur.L.RS, št. 52/93),

2. obveznice Republike Slovenije 1, izdane na podlagi zakona o izdaji obveznic Socialistične Republike Slovenije (Ur.L.RS, št. 5/90),

3. obveznice Republike Slovenije 2, izdane na podlagi zakona o izdaji obveznic za pospeševanje izvoza v letu 1990 (Ur.L.RS, št. 41/90),

4. obveznice za terjatve do Iraka, Kube in Ljudske Republike Angole ter Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena, izdane na podlagi zakona o odkupu terjatev do Iraka, Kube in Ljudske Republike Angole ter Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena (Ur.L.RS, št. 55/92),

5. obveznice za neizplačane devizne vloge, izdane na podlagi zakona o poravnavanju obveznosti iz neizplačanih deviznih vlog (Ur.L.RS, št. 7/93).

Zmanjšanje po navedeni točki se prizna po vsakem vrednostnem papirju samo enkrat. Vsa sredstva, za katera zavezanec uveljavlja zmanjšanje osnove, mora posebej izkazati in dokazati z dokumenti. Da bi se zagotovilo izvajanje navedenega, bo moral zavezanec davčnemu organu v odmernem postopku, lahko sočasno z vložitvijo napovedi ali pa pozneje na poziv davčnega organa, predložiti sam vrednostni papir in dokazilo o vplačilu sredstev za nakup vrednostnega papirja (npr. kopija položnice ali virmana, blagajniški prejemek). Ugotovitev, da je zmanjšanje osnove po tej točki uveljavljeno, davčni organ označi na hrbtni strani vrednostnega papirja.

**2. sredstva, porabljena za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, za vzdrževanje teh objektov in odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir za invalida v teh objektih;**

Pri nakupu in gradnji stanovanja oziroma stanovanjske hiše je zavezanec, glede na kriterij reševanja stanovanjskega problema, upravičen do zmanjšanja osnove le, če ni že lastnik stanovanjske hiše oziroma stanovanja.

Katere prostore je šteti za stanovanje, določa stanovanjski zakon (Ur.L.RS, št. 18/91, 9/94 in 21/94) kot temeljni zakon na stanovanjskem področju. Po določbah 2. člena navedenega zakona je stanovanje skupina prostorov, namenjenih za

trajno bivanje, ki so funkcionalna celota, praviloma z enim vhodom, ne glede na to, ali so prostori v stanovanjski hiši ali v drugi zgradbi. Pomožni stanovanjski prostori so prostori, ki sodijo k stanovanju in so njegov sestavni del, ne glede na to ali so v stanovanjski hiši ali zunaj nje, kot npr. kleti, drvarnice, garaže, balkoni, terase, lože in drugi pomožni prostori. Kot pomožni prostor se ne šteje dohod do stanovanja oziroma stanovanjske hiše ter dvorišče oziroma okolica stanovanjske hiše. Glede na navedeno se osnova lahko zmanjša tudi za sredstva, vložena v nakup, gradnjo, vzdrževanje pomožnih stanovanjskih prostorov ter odstranjevanje ovir za invalida na teh prostorih.

Zmanjšanje osnove zavezanec uveljavlja pri nakupu s kupoprodajno pogodbo in dokazilom o plačilu kupnine oziroma dokazilom o plačani letni anuiteti stanovanjskega kredita. Pri gradnji stanovanjske hiše dokazuje zavezanec pravico do zmanjšanja osnove z lokacijskim dovoljenjem oziroma gradbenim dovoljenjem in z dokazili o višini sredstev, vloženi v nakup zemljišča ter v plačilo prispevka za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča, v nakup materiala ter z dokazili o plačilu gradbenih del v letu, za katero se dohodnina odmerja.

Kot sredstva, namenjena vzdrževanju objektov, se štejejo tista sredstva, ki so namenjena za nakup materiala za vzdrževanje objekta ter sredstva za opravljena vzdrževalna dela, in sicer pri vzdrževanju sten, tal, sistema ogrevanja ter električne, vodovodne in plinske napeljave. Iz navedenega izhaja, da se osnova za odmero dohodnine lahko zmanjša tudi za sredstva, ki jih lastnik porabi npr. za zemenjavo in vzdrževanje peči za centralno ali plinsko ogrevanje ter drugih peči, radiatorjev, bojlerjev, umivalnikov, kadi, pip in podobno. Kot zmanjšanje osnove pa se ne more uveljavljati sredstev, plačanih za nakup drugih naprav in opreme stanovanja, kot npr. za nakup in montažo satelitske antene, domofona ali alarmnih naprav.

Zavezanci bodo morali na zahtevo davčnega organa namen in višino porabljenih sredstev dokazovati z računi, ki glasijo na njihovo ime. V primeru solastništva lahko uveljavljajo olajšavo po navedeni točki tisti solastniki, na katere glasi račun, in sicer se lahko med seboj sporazumejo o deležu pripadajočega zneska zmanjšanja, ki jo bo uveljavljal posamezni solastnik. V primeru, ko se račun glasi samo na enega izmed solastnikov, lahko olajšavo v celoti uveljavlja tisti solastnik, na katerega se račun ali druga dokazila glasijo.

**3. sredstva, ki jih lastnik naravne znamenitosti ali kulturnega spomenika vložil v njegovo vzdrževanje v letu, za katero se dohodnina odmerja, na podlagi dokumentacije izvajalca del, s katerim je strokovna organizacija za varstvo naravne in kulturne dediščine soglašala in na podlagi njene ugotovitve, da so izvedena dela prispevala k ohranjanju naravovarstvenih ali spomeniških lastnosti nepremičnine, ter sredstva, vložena v nakup likovnih del, leposlovnih knjig ter plošč umetniške vrednosti (gramofonske in kompaktne plošče oziroma CD); če davčni organ dvomi, da gre za takšne predmete, da o tem mnenje minister za kulturo;**

**4. prispevke in premije, namenjene za povečanje socialne varnosti zavezanca na področjih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zaposlovanja, plačane pravnim osebam s sedežem na območju Republike Slovenije, ter znesek sredstev, vloženi v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov;**

Navedena določba se nanaša na prostovoljna zavarovanja, uvedena z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Ur.L.RS, št. 9/92 in 13/93) in Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur.L.RS, št. 12/92 in 5/94) ter na obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov v skladu s 13. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Po navedeni točki se osnova zmanjša tudi v primeru dokupa pokojninske dobe v skladu z 215. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Gre za možnost dokupa do pet let zavarovalne dobe, katerega izključni namen je povečanje pokojnine, ki je zavarovanec ne bo ali pa jo je že uveljavil, pri

čemur je pogoj za pridobitev pravice do dokupa določena starost zavarovanca oziroma uživalca pokojnine. Pri dokupu študijskih let (redno šolanje na višji in visoki šoli) in vojaškega roka, pa dokup ni vezan na starost zavarovanca oziroma zavezanca.

Po navedeni točki ni mogoče uveljavljati zmanjšanja osnove za sredstva, vložena v druga osebna zavarovanja, ki niso navedena v prejšnjem odstavku, kot npr. življenjsko, managersko ali nezgodno zavarovanje.

Po navedeni točki se osnova za dohodnino zmanjša tudi za znesek sredstev, vloženi v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov. Za zdravila po tej točki se štejejo zdravila in pomožna zdravilna sredstva, ki se dajajo v promet na način in pod pogoji, ki jih določa zakon o dajanju zdravil v promet (Ur.L.SFRJ, št. 43/86), kateri se po določbi 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Ur.L.RS, št. 1/91-I) smiselno uporablja kot republiški predpis.

**5. sredstva za nakup učbenikov in druge strokovne literature, namenjene pridobivanju izobrazbe;**

Zmanjšanje osnove za po tej točki lahko uveljavlja le zavezanec, ki se izobražuje v vzgojnoizobraževalnih in drugih zavodih, podjetjih in drugih organizacijah ter zasebnikih, ki so organizirani in delujejo skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur.L.RS, št. 12/91) ter z Zakonom o visokem šolstvu (Ur.L.RS, št. 67/93). Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove le za sredstva, namenjena za nakup učbenikov in strokovne literature za pridobivanje lastne izobrazbe, ne pa za družinske člane, prav tako pa zavezanec ne more uveljavljati zmanjšanje osnove za te namene, če niso povezani s pridobivanjem izobrazbe (npr. nakup strokovne literature in druge literature, ki ni vezana na pridobivanje strokovne izobrazbe, ni namen, za katerega se davčna osnova lahko zmanjšuje).

**6. plačane zneske za šolnino (npr. glasbeno, jezikovno, podiplomsko izobraževanje itd.);**

Zmanjšanje osnove za dohodnino po navedeni točki lahko uveljavljajo zavezanci, ki se izobražujejo. Osnova se zmanjša za plačane zneske šolnine zavodom za pridobivanje katerekoli stopnje izobrazbe, za izpopolnjevanje izobrazbe ter za pridobivanje novih znanj. Šolski zavodi, katerim zavezanci plačujejo šolnino, za katero se zmanjša osnova, so vzgojno-izobraževalni in drugi zavodi, podjetja in druge organizacije ter zasebniki, ki so organizirani, in ki delujejo skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur.L.RS, št. 12/91). Osnova se zmanjša tudi za plačila šolnine (dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje) visokošolskim zavodom, opredeljenim v 2. členu Zakona o visokem šolstvu (Ur.L.RS, št. 67/93), ob izpolnjevanju pogojev za opravljanje visokošolske dejavnosti iz 16. oziroma 17. člena tega zakona. Osnova se lahko zmanjšuje tudi za znesek plačane storitve avto šoli za pridobitev vozniškega dovoljenja.

**7. plačane prostovoljne denarne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšnih dejavnosti, ter navedeni prispevki oziroma darila, izplačana invalidskim organizacijam;**

Darila, dana v naravi, morajo biti v potrdilo prejemnika izražena v tolaški protivrednosti.

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove po navedeni točki tudi za sredstva neposredno porabljena za vzdrževanje oseb s statusom begunca, in sicer pod pogojem:

- da gre za osebe s statusom begunca, evidentiranega pri Rdečem križu Slovenije,

- da zavezanci predložijo potrdilo navedene organizacije oziroma njene območne enote o številu vzdrževanih oseb in času njihovega vzdrževanja. Potrdilo mora obvezno vsebovati tudi ovrednotene stroške vzdrževanja, ki se bodo upoštevali pri zmanjšanju osnove za dohodnino.

**8. plačani znesek sredstev, ki jih zavezanec v skladu s pogodbo dodatno prispeva v okviru cene za telefonski priključek ali priključek na vodovod, kanalizacijo, plinovod, toplovod ali kabelsko**

## O DOHODNINI

### televizijo, v celoti ali deloma zgrajen s sredstvi samoprispevka;

Osnovni pogoj, ki mora biti izpolnjen za uveljavljanje zmanjšanja osnove za dohodnino po navedeni točki je, da je projekt v celoti ali deloma financiran s sredstvi samoprispevka, za katerega so se krajanji izrekli na referendumu, v skladu z Zakonom o samoprispevku (Ur.l.SRS, št. 35/85 - prečiščeno besedilo). Zmanjšanje osnove po tej točki se uveljavlja na podlagi predložitve pogodbe ter dokazila o višini dodatno prispevanih sredstev.

### 9. plačane zneske samoprispevka, uvedenega v skladu s predpisi o samoprispevku;

Osnova za dohodnino se zmanjša za plačane zneske samoprispevka pod pogojem, da so se za uvedbo le-tega krajanji izrekli na referendumu v skladu z Zakonom o samoprispevku (Ur.l.SRS, št. 35/85 - prečiščeno besedilo). Na kakršenkoli drug način dogovorjenih prispevkov med krajanji, ni mogoče upoštevati pri zmanjšanju osnove za dohodnino po tej točki. Osnova se zmanjša za celotni znesek plačanega samoprispevka.

### 10. plačane članarine političnim strankam in sindikatom;

Članarine se kot zmanjšanje osnove za dohodnino priznajo pod pogojem, da so plačane političnim strankam, ki so ustanovljene in delujejo v skladu z Zakonom o političnem združevanju (Ur.l.SRS, št. 42/89 in Ur.l.RS, št. 35/90) oziroma Zakonom o političnih strankah (Ur.l.RS, št. 62/94) in če so plačane sindikatom, ki so ustanovljeni in delujejo v skladu z Zakonom o reprezentativnosti sindikatov (Ur.l.RS, št. 13/93). Zavezanec kot dokazilo na zahtevo davčnega organa predloži potrdilo stranke oziroma sindikata o višini vplačane članarine oziroma drugo ustrezno dokazilo (npr. obračunski list plače zavezanca, blagajniški prejemek in podobno).

### 11. sredstva, vložena v nakup delnic zasebnih ali državnih skladov, ki so namenjena izključno razvoju znanosti in tehnologije;

Zmanjšanje osnove po tej točki se prizna po vsaki delnici samo enkrat. Vsa sredstva, za katera zavezanec uveljavlja zmanjšanje osnove za dohodnino, mora posebej izkazati in dokazati z dokumenti. Da bi se zagotovilo izvajanje navedenega, bo moral zavezanec davčnemu organu v odmernem postopku, lahko sočasno z vložitvijo napovedi ali pa pozneje na poziv davčnega organa, predložiti delnico in dokazilo o vplačilu sredstev za nakup delnice, z imenom zavezanca in datumom nakupa. Ugotovitev, da je zmanjšanje osnove za dohodnino po tej točki uveljavljeno, davčni organ označi na hrbtni strani delnice.

### 12. znesek sredstev, ki jih je lastnik vložil v obnovo denacionaliziranega premoženja do višine valorizirane zmanjšane vrednosti denacionaliziranega premoženja v primerjavi z vrednostjo premoženja ob podržavljanju;

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove za dohodnino po navedeni točki pod pogojem, da je zavezanec lastnik tega premoženja. V primeru, da je denacionalizirano premoženje dano v začasno upravljanje skrbniku, lahko zmanjšanje po navedeni točki uveljavlja pravni naslednik upravičenca po denacionalizacijskem postopku. Osnova se lahko zmanjša samo do višine valorizirane zmanjšane vrednosti denacionaliziranega premoženja v primerjavi z vrednostjo premoženja ob podržavljanju, torej samo za razliko med valorizirano vrednostjo denacionaliziranega premoženja v času podržavljanja in vrednostjo premoženja na dan izdaje odločbe o denacionalizaciji. Zmanjšanje osnove za dohodnino zavezanec na zahtevo davčnega organa dokazuje z:

- odločbo o denacionalizaciji,
- dokumentacijo, iz katere je razvidna vrednost premoženja v času podržavljanja in vrednost na dan izdaje odločbe o denacionalizaciji ter
- dokazila, iz katerih je razviden znesek sredstev, ki jih je lastnik oziroma pravni naslednik upravičenca vložil v obnovo denacionaliziranega premoženja.

Republiška uprava za javne prihodke  
Izpostava Litija

## STRANKE SPOROČAJO



### SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA, podružnica Litija, KO Gabrovka

se zahvaljuje vsem volilcem in simpatizerjem stranke, ki ste nas podprli na lokalnih volitvah 4. decembra in tako storili tudi nekaj zase.

Posebna zahvala pa velja vsem, ki ste pomagali pri organizaciji družabnega večera 26. novembra 1994 v OŠ Gabrovka.

Drago Resnik



### ZDRUŽENA LISTA socialnih demokratov

### SREČANJE S KANDIDATI ZA SVETNIKE

Združena lista socialnih demokratov Litija je pred novim letom organizirala srečanje z vsemi kandidati za svetnike, ki so nastopali na njihovi listi ob volitvah. Vodstvo stranke se je kandidatom tako zahvalilo za sodelovanje, zlasti pa je bilo zadovoljno ob odzivu nestranskih kandidatov, ki so kandidirali. Na srečanju so tudi ocenili izide volitev, s katerimi so zadovoljni. Kljub temu, da stranke na terenu v zadnjih dveh letih zaradi kadrovskih težav ni bilo čutiti, pred volitvami pa tudi ni imela tako obsežne volilne kampanje kot nekatere druge stranke, sta bila v občinski svet izvoljena dva svetnika.

Združena lista socialnih demokratov se zahvaljuje vsem volilcem, članom in simpatizerjem za izkazano zaupanje in jih hkrati obvešča, da bo ponovno začela z delom v terenskih organizacijah in v forumih. V prostorih nekdanjega vrtca na Stavbah bo odprla tudi pisarno in začela uradno delati, tako da se bodo oglašali tudi občani, ki želijo, da njihove zahteve ali probleme posredujejo javnosti in občinskemu svetu svetnika Združene liste.

Joža Ocepek

Na podlagi 85. člena zakona o dohodnini (Uradni list Republike Slovenije, št. 71/93 in 2/94 popr.) izdaja Ministrstvo za finance - Republiška uprava za javne prihodke

### POZIV

k vložitvi napovedi za odmero dohodnine in davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 1994

DO 28. FEBRUARJA 1995 MORAJO NAPOVED VLOŽITI:

1. Zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti o dohodkih, doseženih v letu 1994;

DO 31. MARCA 1995 MORAJO NAPOVED VLOŽITI:

2. Zavezanci za dohodnino o dohodkih, doseženih v letu 1994, razen: - zavezanci, katerih osnova za dohodnino ne presega 11% poprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1994;

- učenci in študenti, katerih edini vir dohodnine so prejemki iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji in katerih osnova za dohodnino ne presega 51% poprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1994;

- zavezanci, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med letom 1994, v skladu z zakonom, niso plačali akontacije dohodnine.

Opomba:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 1995 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke pri izpostavi, na območju katere so vpisani v register ali v drugo predpisano evidenco;

- zavezanci iz 2. točke s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri izpostavi, na območju katere imajo stalno prebivališče v času vložitve napovedi, zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pa pri izpostavi, na območju katere imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Napoved za odmero dohodnine in davka od dohodkov iz dejavnosti je treba vložiti na predpisanem obrazcu.

Zavezanec-posameznik se kaznuje za prekršek, z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev, za prekršek v zvezi z opravljanjem dejavnosti pa najmanj 100.000 tolarjev:

- če ne vloži ali ne vloži v zgoraj navedenem roku, ki je določen z zakonom, napovedi pri pristojnem davčnem organu;

- če vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, ki so potrebni za odmero, ali če v napovedi izkaže neresnične podatke.

Z denarno kaznijo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, ki je napovedal manjšo osnovo za dohodnino oziroma manjšo davčno osnovo za posamezno podvrsto dohodnine, če se ta ne vključi v osnovo za dohodnino, če utaja dohodnine oziroma davka, ki odpade na nenapovedane prihodke, ne predstavlja kaznivega dejanja.

Litija, dne 10.1.1995

MINISTRSTVO ZA FINANCE  
Republiška uprava za javne prihodke

## PISMA BRALCEV

### DRUGA STRAN MEDALJE

Glede na polemično pismo bralke v decembrski številki Glasila občanov, ki se nanaša na dilemo ali zaupati Ljubljanski banki, bi rad pojasnil nekatere netočnosti in pomanjkljivosti v pisanju ga. Cigut.

Bralka, naj spomnim, je pričela obročno varčevanje pred dobrim letom, natančneje 1.12.1993. Že pred sklenitvijo pogodbe o obročnem varčevanju je vsak varčevalec seznanjen z osnovnimi pogoji, ki so tudi jasno opredeljeni v pogodbi, ki jo je omenjena bralka tudi prejela.

Osnovni pogoji so:

- redni mesečni pologi, minimalno 100 DEM v tolarški protivrednosti (1. člen)

- doba varčevanja je 12. mesecev in se začne z dnem vplačila prvega pologa, konča pa se mesec dni po zadnjem pologu (2. člen)

- vkolikor varčevalec zamudi mes. polog, se mu pogodba podaljša za toliko mesecev, za kolikor je izostalo plačilo min. pologa (3. člen)

- banka lahko odstopi od pogodbe, če varčevalec zamudi s plačilom več kot treh mesečnih pologov in se v tem primeru celotna sredstva obrestujejo po obrestni meri za vpogledna sredstva (4. in 6. člen).

Ga. Cigut je pričela obročno varčevanje seznanjena z osnovnimi pogoji 1.12.1993 in je mesečno neredno vplačevala enake zneske. V decembru 1994 je želela opraviti dvig vloge, misleč, da je njeno varčevanje zaključeno, čeprav še ni potekel pogodbeni rok za sprostitev sredstev (13 mesecev). Naknadno je bilo tudi ugotovljeno, da so bili redni mes. pologi izvršeni samo v osmih mesecih, kar pomeni štirikratni izostanek. Glede na navedeno smo lahko varčevalki svetovali, da vplačuje še štiri mesece, s čemer se ni strinjala in je prišlo do odstopa od pogodbe.

Na tem mestu bi rad poudaril, da sodba o zaupanju ni izrecna domena posameznika in je kot take ne gre jemati dobesedno.

Matjaž Godec,

vodja poslovalnice Litija

### SILVESTRSKA NOČ

Silvestrska noč je za nami in bom že na začetku rekla, hvala Bogu. Živim na Rozmanovem trgu v Litiji in to v sredini naselja. Ne da se opisati, ampak mora človek doživeti tako noč sredi bojnega polja, od mraka pa vse do poldruga ure zjutraj. Deveturno pokanje ne vem kako mirno lahko prenaša zdrav človek, da ne govorim o bolnih in starejših ljudeh. Mogoče so si učesa zamašili s paketi vate. Hote sva z možem skušala izklopiti zunanje dogajanje, vendar tudi zdravega človeka vrže s stola nenormalno pokanje. Petarde so padale iz višjih nadstropij skozi okna, ne da bi kdo pogledal, kam padajo. Skozi okno sem imela krasen pogled na podstrešno okno sosednjega bloka, od koder so padale petarde na vhodno stopnišče. Da ne govorim, koliko otrok je bilo na dvorišču s petardami. Po moji presoji so starši dali otrokom za dedka Mraza dva kg petard in so imeli mir pred njimi. Koliko dima in plinov se je sproščalo?! Kam pelje tak način praznovanja, ali ni drugega načina zabave: družabnih iger, lepega petja, kam je to šlo? Res, žalostno, kam smo prišli, to ni Evropa, to je divji zahod. Katera institucija je za to odgovorna; verjetno nobena, dokler ne pride do katastrofe. Napredne evropske države imajo uzakonjeno prodajo in uporabo pirotehničnih sredstev. V skupščini se uzakonjajo vse mogoči zakoni po hitrem postopku, a tega še niso imeli na seznamu. Sprašujem se, verjetno tudi mnogo drugih miroljubnih ljudi, ali bomo morali drugo leto na Silvestrovo od doma? Kam?

Lepo vas pozdravlja in želi veliko uspeha v letu 1995

K.J.

## IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

## LJUDJE DOBRE VOLJE ALI KAKO JE SV. JANEZ KRSTNIK DOBIL KAPO

Vsi, ki smo se dan za dnem vozili proti Ljubljani smo se v zaselku Vernek vsak dan nemo ozirali proti na pol podrta cerkvi sv. Janeza Krstnika. Težko nam je bilo pri srcu, ko se je cerkev spreminjala v ruševine, nam, domačinom, pa je bilo še težje, ko smo opazili in ugotovili, da so od omenjene cerkve vsi dvignili roke, tako nadškofija kot tudi spomeniško varstvo iz Ljubljane. Še več, izdana so bila vsa soglasja za rušenje in le-to bi se skorajda pričelo.

Na vso srečo je takrat v župnijo Hotič prišel g. župnik, ki ga prej nekaj let ni bilo. Takoj je pokazal interes in voljo, da se cerkev obnovi. S pomočjo ljudi dobre volje smo ustavili rušenje in se lotili dela. Bilo je res izredno težko. Po hišah smo začeli zbirati les za novo ostrešje. Ljudje so bili veseli, da se je začelo in so velikodušno prispevali. Lesa smo nabrali toliko, da ga je bilo dovolj za kompletno ostrešje. Zbirali smo v Hotiču in okolici, v Ribčah, v Kresnicah in Verneku. Zbirali smo tudi denarna sredstva. Odprli smo tudi žiro račun na banki. Denar je pritekal počasi, nabrali pa smo ga toliko, da smo kupili kritino. Velja omeniti, da je bil članek o naši cerkvi v tedniku Družina in pa v Novicah, v zadnjem času pa se je odzvalo tudi Ognjišče.

Z veliko zagnanosti in dobre volje smo jeseni leta 1993 postavili delovne odre za začetek del. Še prej je bila odstranjena propadajoča streha. Žal nas je presenetila zgodnja zima in dela so morala počakati. V letu 1994 smo pričeli z deli in sicer smo najprej zabetonirali venec okoli celotnega zidu in sicer v prvotni obliki. Dela je prevzel domači obrtnik. Ko so bila ta dela končana, smo pristopili k izdelavi ostrešja. Dela je prevzel mojster Vili iz Polšnika. Težko je bilo pričeti, saj smo bili brez denarja. Kako dobiti ljudi dobre volje, ki nam bodo zaupali in nam naredili nekaj na up. Našli smo jih. Vedeli smo, da je objekt zelo visok in da je poleg strehe nujno narediti tudi kleparska dela: žlebove in obrobo. Našli smo tudi takega, ki nam je prispeval material in delo na up. Kdaj bomo plačali, smo vprašali. Ko boste imeli denar, je mojster ustrelil kot iz topa. Spoznali smo, da so na svetu še dobri ljudje.

Pričeli smo z deli. Bilo je že pozno v jesen in bali smo se, da nam vreme ne bo naklonjeno. Pa nam je bilo. Nihče ni bil posebno vabljen, pa se je na gradbišču vsak dan zbralo kar precejšnje število ljudi. Od kod? Največ iz Kresnic, pa čeprav cerkev ne spada v kresniško faro. Prišli so iz Ribč, iz Hotiča in kot sem že omenil iz Kresnic. In starost? Različna. Od 14 pa tam do 80 let. Vsi skupaj pa z dobro voljo, ki nam jo je vtil župnik g.

Janez Zaletel. Brez večjih neizgodb smo streho naredili, jo pokrili in ji pridali vsa kleparska dela. In koliko je to vse stalo? Veliko! Nekje 1.400.000,00 SIT. Veliko smo še dolžni, ampak z dobro voljo in s pomočjo dobrih ljudi bomo poplačali tudi ta dolg. Vsem ljudem, ki so tako z veseljem pristopili k delu, se v imenu g. župnika zahvaljujem. Vsi so pomagali, ampak dva pa velja omeniti posebej. G. Martinškovega Gusteljna iz Kresnic, ki leze že v osemdeseta leta in je priplezal na vrh z eno dobro voljo; "Tukaj sem, da pomagam!", in pa Bedenovega ata prav tako iz Kresnic, ki je kljub velikim bolečinam v kolkih ravno tako priplezal po ozkih stopnicah na vrh in dejal: "Dvigati in hoditi ne morem, opeko pa lahko podajam". Kar mi je storilo ob takih besedah. Vsem, ki so karkoli pomagali, iskrena hvala z upanjem in željo, da bomo cerkev v celoti obnovili.

Narejena so tudi že vsa okna in vrata. Delno smo uredili tudi okolico, saj smo odpeljali že 18 traktorskih prikolic odpadnega materiala! Vse na roke. Kramp, lopata in samokolnica. Dobre volje nam ni zmanjkalo, pa čeprav so nam nekateri iz občine Litija obljubljali 500.000,00 SIT pomoči, ki nam bi jih dal Regionalni zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane. Žal do sedaj, ko pišem tale članek, denarja še ni. Kdo nam je to obljubil, pa lahko ugibate pač sami, saj je bil na občini Litija človek, ki je vse obljubljal, kaj je pa storil, presodite sami. Vem pa le to, da so bili obljubljeni faksi in kopije nakazila. Žal do sedaj nič od tega.

Naj bo kakorkoli, dela imamo še veliko, dolgov pa še več. Pozivam vse ljudi dobre volje, da nam priskočite na pomoč, da cerkev sv. Janeza Krstnika v celoti obnovimo. Na Novi ljubljanski banki v Litiji smo odprli račun 50100-620-133 05 1023110-3983-57 za župnijski urad Hotič. Vsi, ki lahko kakorkoli pomagata, Vas lepo prosimo, da nam priskočite na pomoč.

Ko se sedaj vozimo proti Ljubljani, nam je pogled na cerkev precej lepši, saj je streha res lepo obnovljena. Upamo, da bo kmalu obnovljena tudi cela cerkev.

Slavko Jalovec



Cerkev pred pričetkom 1. faze adaptacije



Cerkev po končanju 1. faze adaptacije

## ADAPTACIJA KNJIŽNICE

Adaptacijska dela prvega nadstropja knjižnice se počasi zaključujejo. Čeprav bi morala biti dokončana že do konca novembra, pa izvajalci še sredi januarja niso obnovili vseh predvidenih stvari. Dela je bilo veliko, saj so bili v nadstropju narejeni večji rušitveni posegi, obnovljeno je bilo centralno ogrevanje in električni ter sanitarni trakt, stopnice so dobile novo kamnito oblogo. Na zunaj pa so sedaj najbolj vidna nova okna in streha.

Knjižnica bo predvidoma v dveh mesecih dobila še opremo za 1. nadstropje, nato pa se bo začelo preseljevanje knjižnega gradiva. Preseljene bodo le tiste knjige, ki bodo v nadstropju tudi ostale. To so strokovne knjige in leposlovje v slovenskem in tujih jezikih. Poleg tega bo knjižnica bogatejša za samostojno študijsko čitalnico z osmimi sedeži. Sedaj je namreč študijska čitalnica kar skupaj s časopisno, kar je zelo moteče. Poseben prostor bo urejen za hrambo dragocenejšega in domoznanskega gradiva.

Kdaj se bo obnavljanje knjižnice nadaljevalo, še ni znano. Odvisno je od novega fi-

nančnega načrta občine oziroma od nove oblasti. Prenoviti bo treba še dve nadstropji: v srednji etaži bo mladinski oddelek, nek-njižno gradivo in časopisna čitalnica, v klet-nih prostorih pa bodo skladišča, arhivi in večnamenski prostor za prireditve.

Če bo otvoritev obnovljene knjižnice osred-nji dogodek ob 850-letnici Litije, se bo treba kar hitro zasukat, da bo delo do takrat opravljen. Dela bo dovolj za vse, za financiranje, da bodo zbrali denar in za knjižničarje, da bodo opravili vse faze preseljevanja in urejanja gradiva.

Joža Ocepek



Knjižnica je dobila novo streho

PEVCI IZ POLŠNIKA  
PREPEVAJO ŽE 20 LET

Prvo soboto v novem letu, 7.1. 1995, smo v Polšniku praznovali 20-letnico uspešnega prepevanja in nastopanja domačega moškega pevskega zbora. Čeprav nam je vreme pošteno zagodlo, koncert smo nameravali izvesti že 26. decembra, kar pa nam je preprečila obilica snega, smo bili spet priča, kaj pomeni MOPZ Polšnik našemu kraju ter okolici in vsem ljubiteljem zborovskega petja. Naša dvorana v šoli spet ni mogla sprejeti vseh obiskovalcev in slovenskih pesmi željnih ljudi. Le-ti so do zadnjega kotička napolnili dvorano, mnogi pa so morali program spremljati na hodniku. Resnica je pač taka, da delamo v skromnih razmerah, kar pa nam ne jemlje ne volje ne poguma, ampak nasprotno, prav takšni uspešni programi in nastopi nam vlivajo še več volje in dajejo pogum, da vztrajamo.

Program je bil božično-novoletno obarvan in je sovpadal z minulimi praznovanji. Žal pa je precej pevcev pestil prehlad, zato je bil njihov program nekoliko okrnjen. Program sta povezovala recitatorja Tanja Vozel in Iztok Ribič, ki sta prebirala pesmi naše tete Pavle Voje. Odmor pa so popestrili učenci Osnovne šole Polšnik s kratkim dramskim prizorom. Presenetila pa so dekleta, ki so se samoiniciativno zbrala v vokalni kvintet in prelepo zapela obe božični pesmi, s kitaro pa jih je spremljal Uroš Ribič. Predstavil se je tudi otroški zbor, ki deluje od lanskega novembra pod vodstvom Katerine Feštajn. Večer je bil resnično pevski in vsi smo uživali v poslušanju.

Pevcem pa je bilo v posebno veselje, da sta se jubileja udeležila oba častna člana KUD Polšnik - Ladko Korošec in Pavla Voje. Slednja je zboru posvetila novo pesem, kjer se jim zahvaljuje za zapete pesmi in jih bodri, da bi prepevali še čez leto 2000. Vsi, tako kot teta Pavla, upamo, da jim bo to

uspelo, saj svojih hvaležnih in zvestih poslušalcev ne morejo razočarati. S svojimi nastopi jih bogatijo, jim pomagajo premagovati težave in jim popestrijo marsikateri pust večer in dan. To so bili tudi vzroki, da so se fantje zbrali in začeli prepevati jeseni leta 1974.

Na ustanovnem občnem zboru se je zbralo 8 najvztrajnejših fantov in ker se je vsak obvezal, da bo pridobil še enega, jih je na naslednjo vajo prišlo že 13. Pionirsko delo je v zboru uspešno opravil zborovodja Marjan Kolšek, za kar so mu pevci še danes hvaležni.

Sedanji zborovodja Ivan Fojkar je zboru zvest že 16 let. Pod njegovim tenkočutnim vodstvom so pevci začeli z uspešnimi nastopi in so vseh 20 let nepogrešljivi na domačih prireditvah, sodelujejo in organizirajo pa tudi izmenjalne koncerte z zbori iz občine ter izven nje. Žal jim je, da ni več nekdanjih zasavskih in občinskih revij, na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični pa so peli že štirinajstkrat.

Leta 1988 so uspešno izvedli

opereto Kovačev študent ter z njo gostovali celo na Vrhniki in v Cerkljah na Gorenjskem.

Da so pevci in zborovodja znani marsikomu in marsikje, pričajo tudi številne čestitke in darila, ki so jih prejeli ob jubileju. Vsem so srčno hvaležni, posebno pa še Mariji in Pavlu Smolej za izvorno razglednico domačega kraja, ki bo glas ponesla tudi v kak skrit kotiček naše domovine. Vse to jih obvezuje, da nadaljujejo z zastavljeno potjo, ki se ne prestopa dviga in to s trdimi preizkušnjami vseh, zborovodje in pevcev. Ker čas neusmiljeno teče in leta hitro beže, morajo poskrbeti tudi za podmladek, kar pa ne bi smelo biti problem, saj Polšničani radi prepevamo, imamo pa tudi hvaležno občinstvo.

Naj za zaključek napišem še to, da so pevci že začeli zbirati denar za nove obleke, ki bodo dale zboru lep in svečan videz. Zahvaljujejo se vsem sponzorjem in darovalcem za prispevke in prepričani so, da se bomo na pevskih večerih, revijah in koncertih še dolgo srečevali.

Darinka Ribič

## VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

## VEELI DECEMBER NA OŠ ŠMARTNO

V Šmartnem letos praznujemo 330-letnico šolstva v kraju. V praznovanje smo vključili tudi projektno učno delo z naslovom "DECEMBRSKI PRAZNIKI", i smo ga izvedli učenci in učiteljice 1. ter 2. razreda.

Ves december so učenci spoznavali običaje posameznih praznikov. Najprej so se seznanili z miklavževanjem, nato z božičem in tepežnim dnem, ko pa je prišel dedek Mraz pa še s praznovani okoli novega leta. Zinski čas je tudi čas kolin, zao smo si pogledali tudi ta običaj.

Smeh je pol zdravja, smo si dejali, in z dobro voljo pripravljali zaključno prireditve, ki je bila 22. decembra. Učenci so svoje starše sprejeli najprej v slavnostno okrašenih učilnicah, kjer so jim pripravili kratek kulturni program, oziroma so pokazali vse, kar so se v tem mesecu naučili in jim zaželeli srečno in uspešno leto, ki je z vso naglico prihajalo.

Po razredni prireditvi so vsi odšli v zgornjo avlo, kjer se je odvijalo še zadnje dejanje prazničnega dne. Tu so se na odru še enkrat predstavili posamezni razredi in gostje. Učenci 1.a in 1.c so

z razredničarkama zaplesali venček slovenskih plesov pod vodstvom ge. Rezke Železnik, 1.b razred je zapel pesmico Prižgimo lučko, ki jih jo je naučila ga. Marjanca Vidic, oba druga razreda pa sta se predstavila s pesmico Snežec; naučila jih je in s kitaro spremljala ga. Minka Celestina. Za res praznično razpoloženje pa so poskrbeli kot gostje domači tamburaši, ki so zaigrali venček božičnih skladb.

Učenci in razredničarke so v spodnji avli pripravili še razstavo, na kateri so pokazali

li svoje raziskovalno delo o praznikih nekoč in danes; videli smo pisma Miklavžu in dedku Mrazu, manjkali niso niti parkeljini iz testa ter božično-novoletna smrečica z okraski in darili.

Kar prehitro je napočil čas slovesa in ostale so samo še želje za prihodnje leto.

Rada bi se še enkrat zahvalila vsem trem mamicam, ki so učence naučile peti in plesati, tamburaškemu orkestru za sodelovanje ter seveda staršem učencev, ki so bili ta dan med nami.

P.Z

## KREPIJO SE VEZI ŠOLE S STARŠI

V šmarnski osnovni šoli si prizadevajo, da bi z različnimi oblikami okrepili sodelovanje šole s starši. Že v začetku šolskega leta jih je obiskala psihologinja Marja Strojina, ki je nad 200 staršem spregovorila o različnih možnostih sodelovanja med šolo in domom. Mesec dni pozneje je šola organizirala javno tribuno "Kakšno šolo si želimo", kjer so v razpravi sodelovali

skoraj vsi prisotni, bilo jih je okoli 40, sklepe tega srečanja pa že uresničujejo. V prvi polovici januarja pa so se starši spet množično zbrali v šolski avli, kjer jih je prof. Angelca Kunstelj iz Ljubljane seznanila z izkušnjami, ki jih prinašajo tri ocenjevalna obdobja.

B.Ž.

## MLADA PRVAKA

Kar precej najstnikov iz Litija se ob popoldnevnih brezdeljno potika naokoli, krade čas sebi in Bogu in kar je še huje, dela škodo.

Kako drugačni pa so lahko popoldnevi nekaterih njihovih vrstnikov, mladih športnikov, sem izvedela iz pogovora z dvema mladima kegljačema iz naše šole, ki sta nepričakovano osvojila 1. mesto v kegljaških dvojicah za pionirje na državnem prvenstvu v Celju, v decembru minulega leta. Simpatična fantiča Klemen Mahkovič in David Selovski iz 5.b razreda sta mi takole odgovorila na nekaj vprašanj.

"Kegljanje ni ravno med najbolj priljubljenimi športi za mlade. Kako to, da se tudi vidva nista odločila za moderni tenis, košarko ali nogomet, am-

pak sta izbrala ravno ta šport?"

**Klemen:** "V naši družini vsi kegljamo. Oči in mami že dlje časa, tudi tekmujeta. Opazoval in spremljal sem očija pri kegljanju ter v drugem razredu začel metati tudi sam."

**David:** "Jaz sem se verjetno odločil za kegljanje zato, ker je to počel tudi moj starejši brat, ki je zdaj v 8. razredu. Pri družil sem se mu v 3. razredu, torej pred dvema letoma, on pa je začel le malo pred mano."

"Kdaj in koliko trenirata in kdo je vajin trener?"

**Klemen:** "Treninge imamo dvakrat tedensko po dve uri. Najina trenerja pa sta že ves čas Miran Kralj in Marjan Jerič."

**David:** "Pogoji za treninge so zelo dobri, poleg tega pa je to tudi poceni šport. Za celo leto plačamo le 200 tolarjev članarine."

"Povejta nekaj o samem državnem prvenstvu v Celju."

**Klemen:** "Letos je bilo na državnem prvenstvu prvič tudi tekmovalje dvojic, med posamezniki sva tekmovala že prej. Šlo je dobro, vendar nisva vedela za rezultate ostalih ekip. Ne

vem tudi, koliko jih je bilo."

**David:** "Domov smo odšli pred razglasitvijo rezultatov, tako da sva izvedela za svoje 1. mesto šele čez nekaj dni, po novoletnih počitnicah."

"Kaj pa nagrada, pokal, priznanje?"

**Klemen:** "Do sedaj nisva prejela še ničesar. Verjetno bova dobila pokal in diplomi."

"Sta pred tem tekmovaljem dosegla še kakšen viden uspeh?"

**David:** "Ja, Klemen je bil občinski prvak za pionirje za leto 1994, jaz sem bil drugi, tretji pa Ivan Matijević iz 4.b."

"Kateri šport bi izbrala, če ne bi kegljala?"

**David:** "Košarko."

**Klemen:** "Nogomet."

"Dobri športniki so ponavadi tudi uspešni učenci. Kaj pa vidva?"

**Klemen:** "Ta (David) je vedno odličen, jaz pa sem prav dober. V šoli nimava problemov."

"Kar tako naprej, v šoli in ob kegljaški stezi," sem zaželela ob koncu in se jima zahvalila za pogovor.

Marjana Berložnik

## OBISK DRŽAVNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA, 1994 - »MOČ PRIJAZNE BESEDE«

V ponedeljek, 12. decembra, sem kot predstavnica OŠ Litija odšla v Ljubljano v spremstvu socialne delavke Eli Damjan na državni otroški parlament, ki je letos potekal na temo "MOČ PRIJAZNE BESEDE". V Ljubljani smo si najprej poiskali prost sedež v mali sejni dvorani Skupščine Slovenije. Voditelja Meta in Robert Bogataj sta imela uvodni govor na že znano temo, nato pa sta prosila g. Školčca, naj še on pove svoje mnenje o ponovnem, do sedaj že 5. otroškem parlamentu. Po njegovem govoru smo poslušali še g. Gabra, ki je posredoval nekaj informacij o opravljenem delu v preteklem letu. Kot zanimivost naj povem, da je bil uresničen predlog o šolskem tolarju, ki mu je bilo namenjenih 109 tolarjev. Ostalih 17 milijard pa naj bi porabili za opremljanje šol z računalniki, telovadnicami, toplimi obroki v šoli in še naprej v že omenjeni šolski tolar.

Sledila je izvolitev treh predsednikov, ki bi zapisovali sklepe in predloge. Poleg dveh učencev iz Maribora sem v predsedstvu sodelovala tudi jaz. Nato se je vse skupaj začelo.

Učenci posameznih občin so prebirali občinske predloge, misli, sklepe. Vse prevečkrat smo slišali mnenje, da se učitelji preveč posvečajo predmetu in manj učencem. Sprejeli smo sklep, da bi se moralo urediti več razrednih ur, kjer bi

tudi učenci povedali svoje težave, predloge. Lepo bi bilo tudi, če bi se učitelji do nas obnašali pravično, če bi npr.: neki učenec razgrajal med uro. Učitelj naj bi kaznoval le njega, ne pa vsega razreda, kot je v navadi. Zaželeli smo si tudi več praktičnega dela in ponavljanja učne snovi. Nekateri "parlamentarci" smo izpostavili tudi večni problem: družina in pogovori. Na to temo je bilo veliko nesoglasij, nekateri

smo menili, da so starši krivi za brezbržno obnašanje otrok do sovrstnikov in mlajših, pa tudi do starejših itd. Drugi so spet menili, da se moramo bontona naučiti sami, če nas starši tega niso naučili v rani mladosti, odraščanju. Ugotovili smo tudi, da je na TV vse manj oddaj o otrocih in njihovih družinah, seveda v zmernem popoldanskem času; da TV vse bolj nadomešča "izgubljene" pogovore. Tudi na obnašanje na ulici, v vseh javnih prostorih nismo pozabili. Slišali in tudi občutili smo že, da nas v restavracijah ali trgovinah zapostavljajo, češ: "Kaj boš ti kupil, saj sploh nimaš denarja". Ali: "Kaj počneš tu mule, kup' ali pa pojdi domov drugim delat zgago!"

O vsem tem smo razpravljali od 10. do 13. ure in še bi, če se ne bi ob 13.30 v dvorani začela redna seja. Na koncu smo še prebrali sklepe in želje, nato pa odšli na kosilo.

Izbrali smo tudi temo za naslednje leto. Le-ta se glasi: AIDS IN ZASVOJENOST. Predlagana je bila tudi tema preobremenitev v šoli, ki je bila meni osebno bolj všeč, vendar je večina učencev predlagala prvo temo. Obveljalo je mnenje večine.

In moj zaključek: veseli me, da se letos lahko pogovarjamo o prijazni besedi in prijaznih dejanjih, kar je pravo nasprotje lanskega leta, ko smo govorili o nasilju, ki pa ga je na slehernem koraku na žalost preveč. Želela bi, da bi prijazna beseda prišla v vse naše domove, šole in da bi o njej govorili tudi politiki. Da bi se s pomočjo prijazne besede uredila tudi mednarodna nasprotja in da bi na svetu končno in res končno zavladal mir.

Lea Iskra,  
8.b razred

## NOVICE IZ LITIJSKE ŠOLE

V novembru so fantje iz naše šole postali občinski prvaki v malem nogometu.

Organizirali smo atletske občinske prvenstvo in osvojili 3 zlate, 7 srebrnih in 5 bronastih medalj.

13. decembra so vsi člani otroškega parlamenta naše šole odšli v Ljubljano, da bi si ogledali to zgradbo, ter se seznanili z delom naših parlamentarcev. Sprejela jih je in se z njimi pogovarjala ga. Vika Potočnik.

14. decembra so dekleta naše plesne skupine F in harmonikar Krno obiskali varovance DOMA TISJE, da bi jim polepšali predpraznični čas s plesom in glasbo.

Na željo učencev 8. razreda, da bi kaj več izvedeli o AIDS-u, smo ob mednarodnem dnevu AIDS-a povabili na šolo dr. Marka Kolška, da jim je predaval ter na njihova vprašanja odgovarjal o tej še vedno premalo znani hudi bolezni.

Člani likovnega krožka so s svojimi prispevki sodelovali na natečaju "OLIMPIZEM", ter prejeli priznanje.

V prednovoletnem času smo za naše učence organizirali naslednje prireditve:

- Učenci 1., 2. in 3. razredov so obiskali

LUTKOVNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI ter si ogledali predstavo "CIRKUS CIGUMIGUS".

- Učenci 4. razredov so bili gostje v gledališču ŠPANSKI BORCI v Ljubljani na predstavi "STRAHEC PLUF::".

- Učenci 5., 6. in 7. razredov so v dvorani na STAVBAH gledali zabavni ameriški film NUNE POJEJO.

- Najstarejši - osmarji - pa so se v prednovoletnem času pozabavali v DISKOTEKI RIBČE.

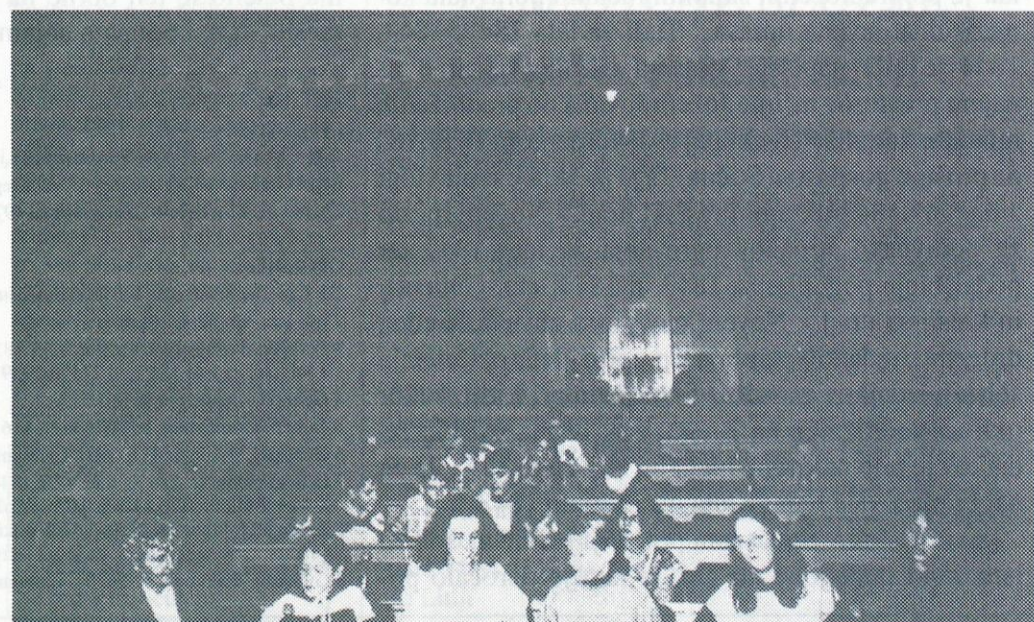
Mladi člani Kegljškega kluba Litija, učenci naše šole, so nadvse uspešno tekmovali na državnem prvenstvu v Celju.

Ob mednarodnem letu družine se je šola udeležila natečaja na temo DRUŽINA s poslanimi risbami, lutkami, spisi in stripi. Razstava je bila v Cankarjevem domu 9. januarja.

Plesna skupina F ter otroški in mladinski pevski zbor se bodo predstavili staršem in ostalim krajanom v petek, 3. februarja ob 17. uri v dvorani na Stavbah.

Naj ob tej priliki še dodam, da na šoli deluje kar 42 različnih interesnih dejavnosti, ki jih obiskuje 90% učencev.

Marjana Berložnik



## ŠOLSTVO V ŠMARTNEM PRI LITJI V PRVI POLOVICI DEVETNAJSTEGA STOLETJA

Avstrijske oblasti so ponovno uvedle po odhodu Francozov kot prvi ukrep na področju šolstva cerkveno nadzorstvo v osnovnih šolah.<sup>1</sup> Najvažnejši ukrepi avstrijskih cerkvenih in posvetnih oblasti v osnovnem šolstvu so se nanašali v predmarčnem obdobju (1814-1848) na razvijanje mreže rednih in nedeljskih osnovnih šol ter na njihov obisk, na vzdrževanje in izobraževanje učiteljstva.<sup>2</sup>

V Šmartnem pri Litiji je obstajala že v prvi polovici 19. stoletja trivialna šola. Za potrebe tedenskega in nedeljskega pouka ni bilo nobenega poslopja, razen poslopja pleskarja Janeza Ravnikarja, hiša št. 19, ki je spadala k okrajnemu gospostvu Stična, in je bila v njej najeta soba. Ob nedeljski šoli so poučevali tu tudi verouk. Učitelj je učil učence eno do dve uri popoldan abecedo, branje, pisanje, od dve do tri ure pa je potekal pouk vere. Takšen pouk je bil za otroke stare od desetega pa do trinajstega leta, ki so imeli v religiji že nekaj osnove. Otroke med sedmim in osmim letom pa je poučeval učitelj sodelavec - pomočnik v zimskem času v prostorih župnišča.

Okrajno gospostvo Stična je poročalo na podlagi prošnje z dne 8.9.1838 poročalo o menju Ivana Ravnikarja kot najcenejšega ponudnika prostorov za nedeljsko šolo in se spraševalo, ali je bila njegova ponudba res najcenejša ali pa bi morali iskati druge prostore. Odgovora na to vlogo še niso dobili po osemnajstih dneh. Nadalje je v dopisu obvestil kresijski urad Novo mesto cesarsko kraljevi gubernij, da bi želeli imeti za trivialno šolo kakšen drug šolski objekt, ali pa bi vzeli v najem po najemni pogodbi s predlaganim podložnikom ustrežnejše prostore.

O ustrežnejših šolskih prostorih je potekalo zelo obsežno dopisovanje z okrajnim gospostvom Stična. Tako je poročalo okrajno gospostvo Stična dne 4.2.1839 cesarsko kraljevemu kresiskemu uradu, da so za potrebe trivialne in nedeljske šole v Šmartnem s tem dnem vzeli v najem prostore Jožefa Juvana namesto Janeza Ravnikarja, ker ta ni več hotel podaljšati najemne pogodbe. Po sklenjeni pogodbi za leta od 1836 do vključno 1839, med Janezom Ravnikarjem in okrajnim kot patromonialnim gospostvom za najem sobe, ogrevanja in čiščenja, je le-to sklenila z Jožefom Juvanom za naslednja tri leta (1839 do 1841) najemno pogodbo z natančno vpisanimi postavkami o šolskem posloplju. V njegovi hiši št. 14 so vzeli v najem sobo in k tej pripadajočo kamro; oba prostora sta bila v pritličju. Za šolski lokal so mu določili 25 goldinarjev. Najemnina je morala biti izplačana v enkratnem znesku. Postavljen pa je bil pogoj, da mora dobro skrbeti za oba prostora. Nadalje se je Jožef Juvan še obvezal, da bo priskrbel za navedena leta v zimskih mesecih za vsako leto 30 colskih dunajskih klafter trdega lesa. Za dobavo in žaganje je dobil 12 goldinarjev, za ogrevanje in čiščenje obeh prostorov še 3 goldinarje, skupaj 40 goldinarjev letno, kar je po predloženih skupnih računih poravnala komercialna davčna uprava.<sup>3</sup> Tudi za leta 1842, 1843, 1844 je bila napisana prošnja okrožne pisarne za najem prostorov na ime Jožefa Juvana po predloženih računih, kateri so šli skupaj z dokumentom št. 9618<sup>4</sup> na prošnjo gospostva Stična. Ta je prosila v svoji vlogi z dne 3.7.1842 okrajni kresijski urad v Novem mestu za poravnavo stroškov ogrevanja za leto 1842 ter podaljšanje pogodbe za 1843 in 1844 leto. Gubernij in kresijski urad v Novem mestu sta obveščala eden drugega o izdatkih oziroma o prepiru glede plačevanja šolskih izdatkov za šolo v Šmartnem pri Litiji, kakor tudi za podružnico na Bregu. Pokrivanje šolskih izdatkov je bilo naloženo blagajni že za leto 1845, te pa naj bi plačevala tudi za leta od 1846 do 1848.<sup>5</sup>

Trivialni šoli v Šmartnem pri Litiji je bilo za šolsko leto 1844 dodeljeno 40 gld., o tem je poročalo po-

ročilo cesarske kraljeve ilirske državne blagajne po odloku z dne 20.1. in 24.2.1845 leta. Z duplikatom tega poročila so obvestili tudi okrajni urad v Novem mestu, ki je z njim dalje razpolagal.

Po podpisani pogodbi z dne 26.1.1845. leta je bilo namenjenih skupno 60 goldinarjev, za najemnino poslopja čez celo leto 36 goldinarjev, za kurjenje 21 goldinarjev, za čiščenje 3 goldinarje.<sup>6</sup>

Glede šolskih stroškov je teklo tudi nadalje obsežno dopisovanje z ustreznimi ustanovami, ki so pokrivalo okrajno gospostvo Stična in s tem tudi trivialno šolo v Šmartnem. Tako je sporočil c.k. gubernij v Ljubljani dne 17.9.1848 leta, da je potrebno črpati brez odlaganja za potrebe šole v Šmartnem pri Litiji za leta 1846-1849 sredstva iz šolskega fonda, katerega ima c.k. kresijski urad v Novem mestu.<sup>7</sup>

### DOHODKI UČITELJEV

Državno knjigovodstvo je sporočilo 22.10.1842. leta guberniju glede dotacije šolskega učitelja, mežnarja in organista Henrika Mayerja iz Šmartna pri Litiji, da so znašali letni dohodki za šolskega učitelja 105 goldinarjev in 22 krajcarjev. Ker pa ta dohodek ni dosegel višine predpisane letne plače učiteljev po paragrafu 167, ki je znašal 130 goldinarjev, je bilo potrebno primanjklaj 24 goldinarjev in 38 krajcarjev pokriti iz normalnega šolskega fonda. Mnenje državnega knjigovodstva je bilo naslednje, da zahteva, pravica tega šolskega učitelja glede doplačila pade po dvornem dekretu z dne 10.5.1799. leta po paragrafu 168.<sup>8</sup> Po tem pravilu se je moral denar izplačati le z dotacijo v gotovini. To pa ni bil trajen vir, zato se je izplačala za ta primer le manjša vsota po paragrafu 167 za preživljanje (kolikor je bilo seveda denarja na razpolago) učitelja. Izplačati se je morala v celoti. Temu mnenju je sledilo še mnenje deželnega urada, da se bo tako obstoj šole zavaroval.

Učitelj Henrik Mayer, ki je poučeval med leti 1821 do 1830, je hkrati opravljal tudi službo na dveh lokacijah: v Štangi in na Javorju. Za to službo je prejel plačilo v naravi, ki je bila sestavljena iz 14,5 mernika prosa in 193 prgrišč ali 42 1/32 preje. Za njim so učili še Lovrenz Smolizh, Johan Zaverl (cooperator), Anton Kashman (coop.) in drugi.

Župnišče v Šmartnem pri Litiji je prosilo v svoji vlogi Študijsko dvorno komisijo za pojasnilo, kako to, da od 24.5.1835 do 1843. leta niso še dobili najemnine v višini 242 goldinarjev za mežnarjevo stanovanje, ki je bil obenem organist in šolski učitelj.

Kresiski urad Novo mesto je poslal to vlogo v pretres okrajnemu gospostvu Stična skupaj s poračunanim izkazom od 23.4.1835. do 1843. leta. Okrajno gospostvo Stična je poslalo vlogo na Provincialno državno knjigovodstvo, ki se je glede tega obrnilo na gubernij, ki je poročal na svoji seji 29.3.1844. leta, da se glede stroškov za najemnino šolskih prostorov in najemnino za mežnarja ter vzdrževanje vseh teh objektov oziroma plačilo le teh obrne na kresijski urad v Novem mestu, ki naj poravnava najemnino.

Nataša Kolar

(Nadaljevanje prihodnjič)

### LITERATURA

Jože Ciperle, Šolstvo na Slovenskem, Ljubljana 1987  
Bogo Grafenauer, Zgodovina Slovenskega naroda V, DZS, Ljubljana 1974  
Zgodovina Slovencev, CZ, Ljubljana 1979

### OPOMBE:

- 1 J. Ciperle, Šolstvo na Slovenskem, Ljubljana 1987, str. 52
- 2 isto tam, str. 52
- 3 Poročilo davčne uprave z dne, 1.11.1839 cesarsko kraljevemu guberniju v Ljubljani za leto 1839, št. 27590/5989
- 4 Gubernij, dokument št. 9618
- 5 Gubernij, dokument št. 7076 in št. 11617
- 6 Gubernij, dokumenti št. 6660, Ljubljana, 15.3.1845
- 7 Iz dokumenta št. 3840 z dne, 12.2.1846 je razvidno, da je dobila trivialna šola v Šmartnem pri Litiji po predloženih računih izdatkov iz šolskega fonda 60 goldinarjev. S tem so bili pokriti tudi izdatki, najemnina za šolski prostor. Obvestili so tudi, da je bil izčrpan sklad za 1845 leto.
- 8 Gubernij, dokument št. 26704, Ljubljana, 17.9.1848

## Kultura

### KULTURNI UTRINKI

#### SANELA REDŽEPAGIČ NA BOGENŠPERKU

- V petek, 16. decembra, se je maloštevilnim poslušalcem, bilo nas je le 20, predstavila mlada mezzosopranistka Sanela Redžepagič; ob klavirski spremljavi Vladimira Mlinariča je prepevala skladbe Schumanna, Wolfa in Slavickega, za zaključek pa nas je navdušila še z dvema opernima arijama iz Verdijevega Nabucca ter Rossinijevega Seviljskega brivca.

#### BOŽIČNI KONCERT

- Na božični dan je kvartet Šmartin pripravil celovečerni koncert božičnih pesmi in s svojim izvajanjem navdušil mnoge obiskovalce, ki so dodobra napolnili veliko domačo župnijsko cerkev. Prvi in zadnji del koncerta je kvartet, ki ga vodi Jože Vidic, prepeval v prezbitariju, srednji del pa na koru, kjer ga je z orglami spremljala Urška Mohar.

#### ZVON NA PREŽGANJU

- V petek, 23. decembra, je šmarnski Zvon gostoval na Prežganju; v tamkajšnji cerkvi je sodeloval z domačim oktetom in komornim zborom Pentakord iz Podgrada na božičnem koncertu.

#### KARAOKE IN PLESNO PRVENSTVO

- Šmarnski šolarji višje stopnje so imeli pred božično-novoletnimi počitnicami kulturni dan. Izpolnili so ga z zabavno prireditvijo - poimenovali so jo KARAOKE z modno revijo, najpogumnejši pa so se pomerili še v plesnih večerih.

B.Ž.

#### PRIREDITVE

V mesecu februarju vas vabimo na naslednje prireditve:  
V ČETRTEK, 2.2. ob 18. uri v avlo občine Litija na otvoritev razstave družine Štine,  
V NEDELJO, 5.2. ob 14. uri na GEOSS na kulturni praznik v središču Slovenije in ob 15. uri v dvorano na Vačah razgovor z dosedanjimi govorniki ob kulturnem prazniku  
V TOREK, 7.2. ob 18. uri v Kulturnem domu Šmartno predstavitev mape noš dr. Marije Makarovič: Litijsko Posavje  
V PETEK, 17. 2. ob 19.30 na gradu Bogenšperk koncert kvarteta flavt  
V NEDELJO, 19.2. ob 17. uri na Vačah predstavitev pesniške zbirke Jožeta Sevljaka

#### URE PRAVLJIC IN PRIREDITVE ZA OTROKE

Matična knjižnica tudi po novem letu nadaljuje s prireditvami za najmlajše. Ob torkih se v knjižnici vedno kaj dogaja, enkrat so na vrsti ure pravljic v slovenščini, drugič v angleščini, včasih pa se ob pravljicah otroci tudi igrajo. V februarju vas spet vabijo na naslednje prireditve:

V TOREK, 7.2. ob 17. uri igralna ura v knjižnici Litija  
V TOREK, 14.2. ob 17. uri na uro pravljic v knjižnici Litija ob 18. uri na uro pravljic v knjižnici Šmartno  
V TOREK, 21.2. ob 17. uri ura pravljic v angleščini v knjižnici Litija ob 18. uri igralna ura v knjižnici Šmartno  
V TOREK, 28.2. ob 17. uri ura pravljic v knjižnici Litija ob 18. uri ura pravljic v knjižnici Šmartno

Na ure pravljic so vabljeni otroci od 4. do 10. leta, na igralne ure vsi, ki se radi igrajo, na ure pravljic v angleščini pa otroci, ki že malo razumejo angleško. Vstopnine ni.

J.O.

#### KINO

Tudi za mesec februar smo za vas zbrali zanimive in atraktivne filme. V kinu Litija si boste lahko ogledali:

v soboto, 4. in nedeljo 5.2.: akcijsk okomedijo LJUBIM TEŽAVE  
v soboto, 11. in nedeljo, 12.2.: akcijo KALIFORNIA,  
v soboto, 18. in nedeljo 19.2.: akcijsko komedijo POLICIJSKA AKADEMIJA: MISIJA V MOSKVO  
v soboto, 25. in nedeljo 26.2.: komedijo LAHKO SE ZGODI TUDI VAM  
V FILMSKEM GLEDALIŠČU, ki bo v četrtek, 23.2., bo predstavljen film NOČNA MORA PRED BOŽIČEM.

Ker pa se bliža čas zimskih počitnic, smo za vse, ki bodo ostali doma, pripravili še predstavo za torek, 28.2. in sredo 1.3. Ogleдали si boste mladinski film BELI OČNJAK, 2. del.

Redne predstave so ob sobotah ob 19. uri in nedeljah ob 18. uri. Filmsko gledališče je ob 19.30, mladinske predstave pa bodo bolj zgodnje, ure boste lahko izvedeli na posebnih obvestilih in ATV.

J.O.

## DRUŠTVENA DEJAVNOST

## ČEBELARJI, HVALA VAM!

Bil je mrzel dan v začetku decembra 1994, ko smo v Domu ribičev, na sedežu Čebelarškega društva v Litiji, poslušali predavanje priznanega strokovnjaka - čebelarja, gospoda Antona Fabijana. Poučno in strokovno je predaval o pridelavi in predelavi čebeljih pridelkov ter o čebelah, kako se z njimi dela v domačem panju oz. čebelnjaku.

Povedal je, da ima v Dobrem Polju okrog sto čebeljih družin ter laboratorij za raziskovanje in preučevanje. Čebelarjem je zaupal, da se lahko od čebel z znanjem pridobi ne samo med, temveč še mnogo več, kot matični mleček, cvetni prah, vo-

sek. Razložil je, kako on in njegova žena to koristno delo poklicno opravljata. Z veliko opravljenih ur dela in trdom jima je uspelo pridobiti čebelji, biološko zdravilni pridelek, imenovan ENDOVITAL. To je njun velik uspeh. Praksa potrjuje, da je ENDOVITAL resnično zdravilen. Zdravniki onkologi priporočajo svojim pacientom, naj ga uživajo.

Gospod Fabjan je vse navzoče čebelarje z lepo besedo spodbujal k takemu delu, če je le kakšna možnost. Kot strokovnjak in dober, navdušen govornik se je vsem zelo priljubil. Vse, kar je povedal, je bilo v duhu veselega in zdrave-

ga življenja. Po naravi je optimist. Trdi, da lahko čebele ljudem prinesejo še več dobrega, če jih bomo le znali pravilno usmerjati. To namreč tudi on nenehno in načrtno dela.

Dolg aplavz po štirurnem predavanju in pogovoru je pokazal, da ni samo govoril, ampak da je veliko novega povedal. Javno je dejal, da bi rad svoje znanje posredoval naprej v dobro vseh ljudi v Litiji, njeni okolici in po vsej Sloveniji.

Zaželel nam je vesele božične praznike in uspešno leto 1995. Te želje se nanašajo na vsakega bralca, in bralko Občana.

Takih in podobnih pogovorov naj bi bilo v Litiji še več. Hvala vam, čebelarji, za organizacijo tega predavanja, gospodu Fabjanu pa za poučne in vzpodbudne besede.

Zupančič Jože

## DELOVNI UTRIP DU SLOGA

**Društvo upokojencev SLOGA Jevnica združuje upokojence krajevnih skupnosti Ribče, Kresnice in Jevnica ter nekaj upokojencev tudi izven omenjenih krajevnih skupnosti. V društvu je včlanjenih okrog tristo upokojenk in upokojencev.**

Upravni odbor društva prizadevno skrbi za dobro razpoloženje in aktiven življenjski utrip članov z različnimi dejavnostmi.

V letu, ki je za nami, je bilo več izletov z avtobusi, dva pa sta bila skupaj z ostalimi društvu upokojencev občine Litija s posebnimi vlaki. Obiskali so razne kraje po Sloveniji z ogledom njihovih naravnih, kulturnih in zgodovinskih zanimivosti.

Poleg tega so se nekatere upokojenke in upokojenci vse leto od pomladi do pozne jeseni rekreirali v balinanju. S sodelovanjem z upokojenci iz Litije so bili organizirani trije balinarski turnirji. Najbolj zagnani so se udeležili pohodov v gore, ki jih organizira Planinsko društvo Litija, kakor tudi množičnega pohoda na Tisje.

Ob tednu upokojencev občine Litija so bili člani

in članice DU Sloga še posebno aktivni in tudi uspešni, saj so bili temu primerni tudi rezultati objavljeni v Glasilu občanov oktobra 1994).

Za zaključek leta je bilo v soboto, 10. decembra 1994, v dvorani Zadržnega doma v Jevnici organizirano družabno srečanje, na katerem je bila udeležba nad pričakovanji. Vsi so bili lepo postreženi z večerjo in dobro kapljico, za priboljšek pa so veliko domačih dobrot obiskovalke prinesle s seboj. Dobro razpoloženje sta popestrila Pavle in Fanika Ribič iz Ljubljane, da so se ob zvokih harmonike in domačih vižah veselo zavrteli do poznih večernih ur. Vsi prisotni so bili zelo navdušeni nad prireditvijo in si želijo še več takih srečanj.

J. Godec

**Med ustanoviteljicami strokovnega združenja konstruktorjev in modelarjev oblačilne stroke Slovenije je tudi Metoda Gradišek, ki je v prispevku pomotoma izostala.**

UŽIVANJE MEDU - NIKOLI GA NE TOPITE V ČAJIH ALI DRUGIH TEKOČINAH, TOPLEJŠIH OD 40°C. VEDNO NAJ BODO POD TO TEMPERATURO, TAKO BO MED OHRANIL NAJBOLJŠE SESTAVINE, KI JIH VSEBUJE, KI SO NUJNO POTREBNE ČLOVEŠKEMU ORGANIZMU

MDCCCLXXXIV



# SLOVENICA

*zavarovalniška hiša d.d., Ljubljana*

*K sodelovanju vabimo  
ambiciozne in komunikativne sodelavce,  
pogodbene  
agente*

*za sklepanje zavarovanj*

*z možnostjo kasnejše redne zaposlitve.*

*Če imate najmanj srednješolsko izobrazbo,  
veselje do dela s strankami, ste vestni in pošteni,  
živite v Litiji ali okolici, pošljite pisne  
prijave najkasneje do 15. februarja na naslov:*

**SLOVENICA**

*zavarovalniška hiša d.d.*

*Celovška 91*

*61000 Ljubljana*

*Informacije tel. 159 50 32*

***Ko previdnost postane modrost***

## IZ AKTIVA V DRUŠTVO

Komaj se je začela oglašati jesen, zunaj je bilo še veliko dela, ženske v Gabrovki pa smo se odločile, da spet pogledamo po naši lepi Sloveniji. Obiskale smo Arboretum v Volčjem potoku, sirarno Smerkolj pod Trojanami in se po nekoliko daljši vožnji ustavile še v Podčetrtku oz. na Jelenovem hribu in v Olimlju. Tako smo prijetno začele novo sezono aktiva.

Že na avtobusu je bilo danih nekaj predlogov za predavanja v naprej in tako smo se konec oktobra zbrale, ter v prijetni družbi mladega Marjana Planinška iz cvetličarne Ciklama Litija spremljale izdelavo šopkov in ikeban, se poučile o izbiri cvetja za razne priložnosti ter o aranžiranju daril. Ob koncu smo med prisotnimi izžrebale dobitnice zares lepih izdelkov g. Marjana. Tokrat smo se tudi dogovorile o sodelovanju na tradicionalni "Levstikovi poti".

12. novembra smo se res odpravile v Weissovo zidanico v Gobniku, si pripravile stojnico z domačimi dobrotami, ki so jih naredile pridne roke naših članic. Skuhale smo čaj, kavo, vino in tako pripravljene dočakale prve pohodnike. Megla se je kmalu odlepila od nas, posijalo je sonce, pohodnikov je bilo vedno več, stojnica se je praznila, s čajem kar nismo dohajale in pohodniki so našo točko zapuščali zadovoljni. Še bolj zadovoljne pa smo bile me, ker je bila postojanka prijetna in pravilno izbrana. Prav gotovo smo dolžne zahvalo lastniku zidanice, g. Alojzu Weissu, ki nas je z veseljem sprejel pod svoj krov, nam pomagal in nam dal na razpolago vse potrebno, da smo se dobro počutile me, on sam in pa seveda pohodniki.

Za šiviljski tečaj, ki smo ga hotele organizirati v mesecu decembru, nismo še zbrale dovolj

Tomše Vili, Sava 6a, p. Sava preklicujem žaljive besede izrečene LESKOVŠEK Jožetu, Sava 12 b, p. Sava in se mu opravičujem.

prijav, zato se še enkrat obračamo na vse, ki žele izpopolniti svoje znanje o šivanju, naj se prijavijo. Zima je še dolga in morda nam organizacija tečaja še uspe.

Za zdravje je treba skrbeti takrat, ko nam še dobro služi. Tega se "po malem" zavedamo tudi ženske v Gabrovki, zato smo skupaj z našo svetovalko povabile v goste dr. Tatjano Gazvoda iz Novega mesta. Na predavanje smo povabile vse, ne samo članice, kajti boleznih sodobnega časa ne izbirajo nikakršnega članstva. V skupno zadovoljstvo se je predavanja udeležilo tudi nekaj mož in otrok. Dr. Gazvoda nas je s svojim preprostim predavanjem tako navdušila, da smo si ob slovesu poleg vsega dobrega v novem letu zaželeli tudi - še kdaj nasvidenje.

Tudi duša rabi zdravje in hrano, zato smo na ponudbo g. Lijane, da bi v decembru obiskale gledališko predstavo v Ljubljani, zbrale vse tiste ženske, ki so žrtvovale svoj čas in material, da so pripravile dobrote za Levstikovo pot, ter vse tiste, ki so na dan pohoda na naši točki pomagale. 19. decembra zvečer smo se odpravile v Ljubljano in si v

Mestnem gledališču ogledale predstavo "Pridi gola na večerjo". Kljub slabemu vremenu smo se izredno zadovoljne vračale iz gledališča in že razmišljale naprej.

21. decembra smo hotele iz aktivna preiti v društvo, pa nam jo je vreme zagodlo, tako, da smo se prisotne le malo povesele ob zaključku leta in se z dobrimi željami za prihajajoče 1995 leto razšle.

Zato pa smo se v večjem številu ponovno zbrale takoj po praznikih in 5.1.1995 ustanovile "DRUŠTVO PODEŽELJSKIH ŽENSK", z vsemi formalnostmi, ki ob taki ustanovitvi sledi. To priliko izrabljamo tudi zato, da povabim vse tiste, ki ste ob branju tega sestavka začutile, da bi kdaj v naši družbi našle tudi kaj zase, da se nam pridružite, kajti tudi plan za naprej je bogat. S svojim članstvom in novimi predlogi pa ga boste še obogatile.

Vse informacije so vam na voljo po telefonu 871-176 (Perko Helena) ali 871-040 (Bajc Jožica, Smole Magda, Perko Helena).

Perko Helena

## IZ MATIČNE SLUŽBE

## ROJSTVA, POROKE, SMRTI

**V mesecu decembru so se na območju občine Litije rodili 3 dečki in 5 deklic.**

Na gradu Bogenšperk se je poročilo 10 parov, med njimi: Hain Tomaž, grafični oblikovalec iz Nove Gorice in Cimperman Aleksandra, komercialni tehnik iz Spodnjega Hotiča.

**Umrli v mesecu decembru:**

Avbelj Frančiška, stara 77 let, iz Kala pri Dolah. Zaman Anton, star 67 let, iz Preske nad Kostrevnico. Lazar Jožef, star 62 let, iz Kresniškega vrha. Medved Franc, star 75 let, iz Moravske Gore. Cigut Katarina, stara 77 let, iz Ponovič. Poteko Neža, stara 82 let, iz Gabrovke. Boljte Anton, star 41 let, iz Kamnega Vrha. Kraševac Franc, star 63 let, iz Zapodje. Cvetko Drago, star 36 let, iz Mewmolja. Masnik Rozalija, stara 94 let, iz Litije. Rovšek Draga, stara 50 let, iz Šmartna pri Litiji

## DROGE IN ZDRAVLJENJE NARKOMANOV

"V neverjetni površnosti in nepremišljenosti sem se pogodil s hudičem: na zemljo sem zarisal križ, pljunil vanj in ponudil hudiču dušo za denar in ženske... Minilo je deset let. Imel sem denarja in tudi ženske, toda za kakšno ceno! Mamila, zapori, udarci... Sedaj sem tukaj v skupnosti Srečanje pri Sv. Mariji. Brez kajenja, brez glasbe, brez televizije, brez časopisov, brez marsičesa drugega, toda na bližnjem griču stoji ves v luči križ... Ne morem ti še reči, da sem veren, lahko ti le rečem, da me pot vodi h Gospodu. Tista ozka pot! Vsak dan bolj se zavedam, koliko grenkih solz bom moral še izjokati, preden postanem človek."

Takih in podobnih, morda še bolj presunljivih pisem, je za celo knjigo. Pošiljajo jih mladi, ki so bili zasvojeni z mamili in se zdravijo ali so se že ozdravili v eni od skupnosti - komun don Pierina.

Da bi vsaj malce vedeli, zakaj gre, bi bilo potrebno malce osvetliti problematiko uživanja drog. Da ne bi bilo pomote, moramo povedati, da samo uživanje drog ni kaznivo, ampak je kazniva zloraba drog. Kako to, boste rekli? Preprosto, pod droge štejemo tudi mnoge stvari, ki se uporabljajo v zdravstvu. Kaj pa potem sploh so droge? Droge so snovi, ki učinkujejo na centralni živčni sistem. Droge niso le tako imenovana mamila, ampak so tudi najrazličnejša zdravila ali toksične snovi. Zloraba drog pa je: trajna ali občasna uporaba ene ali več snovi brez medicinske indikacije ali v preveliki količini.

Vzroki za zlorabo drog so različni, vendar jih je večina psihološkega izvora. Nihče nas ne more prisiliti, da bi drogo začeli uživati. Če ti kdo reče, da poizkusi, mu ti še vedno lahko rečeš NE. Kje je problem, zakaj potem drugi mladi ne rečejo te čarobne besede? Njihova osebnost je ponavadi tako šibka in ker nimajo nobenih idealov, preprosto ne zmorejo. Njihova labilna osebnost je posledica tega, da je ponavadi starost tiste, ki prvič poizkusi drogo, zelo nizka (višji razredi osnovne šole). Medtem, ko ti mladi vzamejo drogo zaradi tega, ker mislijo, da bodo potem bolj odrasli in bolj zreli, jo drugi, predvsem starejši, vzamejo zaradi drugih duševnih stisk. Pri starejših predstavlja droga beg iz resničnosti. Vzrok za poseg po drogi torej vedno tiči v želji po spreminjanju samega sebe. Droga pomirja razburjenje in napetost, odpravlja občutke neugodja ali pa pričara občutke ugodja.

Kaj potem človeka vodi v zasvojenost? Prav ti občutki ugodja. Ko se enkrat vrne v normalni svet, je preplašen in se boji, spoprijeti se z problemi, zato ponovno poseže po drogi. Potem, ko vzame drogo večkrat, že postane zasvojen. Ti mladi

ponavadi doma skrivajo, da jemljejo droge, tako da jim še tisti, ki bi jim hoteli pomagati, ne morejo. Ko starši odkrijejo, da njihov otrok jemlje drogo, ga ponavadi primejo bolj "trdo", česar pa se mladostnik ustraši in vedno znova beži v omamo.

Kakšna je torej pot iz zasvojenosti? Najprej moramo povedati, da se sam narkoman ne bo nikoli zmožal ozdraviti. Če se bo že hotel odvaditi, mu brez pomoči drugih ne bo uspelo.

Kaj torej storiti? Najprej moramo povedati, da obstajajo "težji in lažji" primeri. Pod težje primere štejemo uživance trdih drog, pod lažje pa uživance mehkih drog, npr.: hašiš in marihuana. Uživanci trdih drog so v večini intravenozni narkomani, kar pomeni, da si drogo vbrizgavajo v kri. Pri teh narkomanih je tudi velika nevarnost okužbe z virusom HIV. Mislim, da pomoč narkomanom prav gotovo ni v tem, da nekatere organizacije, ki dobijo denar od Svetovne zdravstvene organizacije ali pa od ministrstva za zdravstvo, razdeljujejo sterilne injekcijske igle. To je samo metanje peska v oči. Pod zdravljenje tudi ne moremo šteti "metadonskega zdravljenja", ker je metadon samo umetni nadomestek in ga bo narkoman užival, dokler ga bo dobival. Torej pri zdravljenju narkomanov zdravstvena stroka odpove. Narkomani namreč niso telesni bolniki, ampak so v večini duševni.

Pot iz zasvojenosti je ponavadi zelo težka. V Ameriki so zelo pogoste skupine, kjer se narkomani srečujejo in tam priznajo, da jemljejo mamila in tako eden drugemu pomagajo. Prvo in bistveno, kar mora narkoman storiti, je, da prizna, da uživa mamila in da si sam ne more pomagati.

V Sloveniji bi lahko že imeli skupnost, ki bi pomagala narkomanom, vendar je, tudi zaradi "političnih igric", še nimamo, zato se naši zasvojenci hodijo zdraviti v Italijo, v skupnost don Pierina, z imenom Srečanje. V nadaljevanju je opis, kako poteka zdravljenje v takšni skupnosti.

Pri nas se je vse skupaj začelo, ko je oče France prevzel narkomana iz obale, ki je bil čisto na dnu, in ga odpeljal v

skupnost Srečanje v Italiji. Potem, ko se je Simon po treh letih kot prvi Slovenec vrnil ozdravljen v domovino, se je sprožil plaz telefonskih klicev. Mladi narkomani so očetu Francetu pripovedovali, kaj se dogaja z njimi. Ponavadi jih je socialna služba pošiljala k zdravnikom, ti pa v psihiatrične bolnišnice, od tam pa so po nekaj tednih zopet odšli domov ali na cesto. Ker je uradna medicina nad tem obupala, je rekla, da je končna rešitev iz tega začaranega kroga le smrt.

Skupnost Srečanje je leta 1963 ustanovil don Pierino Gelmini. Ta skupnost skrbi za več kot štiritisoč zasvojenec v svoji 160 centrih v Italiji in 20 po drugih državah. Potem, ko se je Simon vrnil in je oče France opazil, kako se je spremenil, je za pomoč zaprosil slovensko Karitas, tako da so don Pierina kar nekajkrat povabili v Slovenijo, kjer je razlagal svojo skrivnost, tega skoraj edinstvenega zdravljenja skoraj neozdravljivih. Kako vse skupaj poteka in kaj pomaga tem zasvojenecem in tudi drugim?

Najprej je to zaveza ljubezni, ki jo vsak zasvojenec podpiše z vsakim ob vstopu v skupnost. Vsak prišlek tudi takoj sprejme kakšno odgovornost, za katero je v tistem trenutku sposoben. Z meseci pa lahko prevzame že večje odgovornosti za celotno skupnost: za ljudi ali za delo ali za hišo. Zdravi ljudje smejo sodelovati samo od zunaj v nujnih primerih. Vsak daje skupnosti svoje sposobnosti. Osem ur delajo ne za plačilo, marveč zato, ker delo in ustvarjalnost spadata med človekove bistvene vrednote, enako kot skupnost, kateri vsak posveti drugih osem ur dneva. Tako sestavljajo svojo s heroinom razdrobljeno osebnost. Mladi drug drugega vlečejo iz globokega vodnjaka sebične osamitve, iz katerega se nihče ne more potegniti sam.

Človek je po naravi svobodno bitje in prav od tod izhaja njegova največja kvaliteta, ki se imenuje sposobnost ljubezni. Vrh zasvojenosti je prav gotovo trda droga. To je strup, ki uničuje telesne, duševne, duhovne, socialne in delovne sposobnosti človeka in globoko načne jedro človeka, uničuje jedro človekove osebnosti. Zato je tako ranjenega človeka nemogoče pozdraviti z rednimi sredstvi. Odkrili so in še odkrivajo, da hujše rane potrebujejo močnejša zdravila, kot je kemija. To je predvsem dolgotrajno zdravljenje duše, ki ga medicina in državne blagajne ne zmorejo. Zato se zahteva od zasvojenca in staršev in drugih prostovoljcev najprej popolno abstinenco in nekajmesečno pripravo za vstop v terapevtsko skupnost. Pogoji za vstop v skupnost je tudi podpis pakta ljubezni z vsemi člani skupnosti. V tej šoli kandidati ostanejo ponavadi tri leta in uspehi tudi so in vse več jih je.

Trenutno je na zdravljenju v skupnosti v Italiji, Boliviji in na Tajskem 29 slovenskih fantov. Veliko pa jih je še v ti. pripravah po celi Sloveniji.

V Sloveniji je po ocenah okoli 8000 zasvojenih s trdo drogo. Pravijo, da je heroin močnejši od smrti, toda heroin lahko premagamo z ljubeznijo do bližnjega. Pri nas je skupnost pri socialnih delavcih naletela na dober odziv. Zraslo je tudi pet koordinacijskih skupin, ki skrbijo za iskanje lokacij za skupnosti. Ponujenih je bilo 40 lokacij po vsej Sloveniji, izbrane pa so bile štiri, in to: v Kostanjevici pri Gorici, gospodarsko poslopje uršulinskega samostana v Škofji Loki, župnišče v Cirkulanah pri Ptuj in Planina pri Semiču v Beli Krajini.

Don Pierino naj bi prišel tudi na Srečanje verne mladine, ki je bilo letos v Stični, vendar se srečanja zaradi bolezni ni udeležil. Namesto njega je bil tam portoroški župnik Franc Prelec, ki je izrazil zadovoljstvo, nad tolikimi mladimi, ki so pripravljeni pomagati bližnjemu, pred katerim si marsikdo zatiska oči.

Za konec pa še glavno vprašanje. Zakaj se sploh pojavljajo droge? Glavna krivda je prav gotovo razidealizacija družbe. V zahodnem svetu je za to kriv surov materialistični kapitalizem, pri nas pa materialistični socializem in razvrednotenje družbe. In kot misel naj navedem še odlomek iz pesmi svetovno znanega pevca Boba Dylana: "How many roads must a man walk down, before you can call him a man..."

Blaž Babnik

Viri in literatura:

- Droge med nami (Ladewig, Hobi, Dubacher, Faust)
- Kaj vemo o drogah (građivo iz seminarja o problemih uživanja drog)
- Ne ubij me brat heroin (pogovor s očetom Francetom Prelecem v ND)
- Tednik (TV oddaja o aktualnih problemih)

## SEVEDA ZA VAŠEGA OTROKA ŽELITE NAJBOLJŠE

### NAŠ PRODAJNI PROGRAM:

- \* otroški vozički, avtosedeži, sedeži za kolo
- \* otroške posteljice, vzmetnice, posteljnina, previjalne mize
- \* stajice, stolčki za hranjenje
- \* stekleničke, dude, zvečila, lončki in drugi pripomočki za hranjenje in dojenje otroka
- \* otroška kozmetika in pripomočki za nego dojenčka
- \* hrana za dojenčke
- \* igrače za vse starosti
- \* plenice, perilo ter druga oblačila in obutev



### TRGOVINE:

- Litija
- ARIEL \* Ulica Mire Pregljeve 4
- Ljubljana
- ARIEL \* Murgle center, Cesta v mestni log 55 Ljubljana
- ARIEL \* BTC, Letališka 3, (dvorana D)



## NOVO V LITIJU



## AVTO ŠOLA SI CAR Svetič

Vam nudi naslednje  
ugodnosti

Brezplačni tečaj CPP

Organiziramo tečaj  
prve pomoči

TEČAJ  
CESTNO  
PROMETNIH  
PREDPISOV

organiziramo za A, B,  
C in E kategorijo s  
pričetkom

ČETRTEK,  
2.2.1995 ob 16. uri

Informacije in prijave  
od 14.-15. in od 19.-20.  
ure na Graški cesti 2  
na telefon 061/883-140



Ni več bolečin in več trpljenja,  
vse to je vzela mrzla zemlja,  
tiho h grobu pristopite  
in večni mir mi zaželite.



### V SPOMIN

Minilo je leto, polno žalosti, odkar  
je za vedno od nas odšel ljubljeni  
mož, oče in dedek

## IVAN MEDVED

**z Mamolja**

V naših srcih še vedno ostaja ljubezen, bolečina in hval-  
ležnost. Hvala vsem, ki stojite ob njegovem preranem  
grobu in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

Ne jokajte na mojem grobu,  
le tiho k njemu pristopite  
in večni mir mi zaželite.



### V SPOMIN

Te dni mineva žalostno leto, odkar  
Te ni več med nami in je dom brez  
Tebe prazen in žalosten, dragi mož,  
dobri oče in stari oče

## STJEPAN KONJAČIČ

**20.8.1943-14.1.1994**

S tiho bolečino vsi Tvoji



### ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža,  
očeta, starega očeta in strica

## FRANCA KRAŠEVCA

**17.10.1931-12.12.1994**

**iz Zapodja**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu poklonili toliko  
lepega cvetja, sveče ter nam izrazili ustno in pisno sožalje in  
ga v tolikšnem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala tudi g. župniku Zaletelu za pogrebno sveto  
mašo in lepe poslovilne besede, pevcem iz Kresnic za ganljive  
žalostinke, enako tudi trobentaču, pogrebem in vsem, ki ste  
kakorkoli pomagali.

Vsi njegovi

### ZAHVALA

ob smrti naše drage mame in sestre  
**LOJZKE KEPA**

**iz Preske nad Kostrevnico**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,  
znancem in sosedom za izražena sožalja, darovano cvetje,  
sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebna hvala g. kaplanu za lepo opravljen obred in go-  
vorniku g. Albinu Jesensku.

Vsi njeni



### ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil dragi  
mož, ata in stari ata

## ANTON JESENŠEK

**iz Lupinice 1,  
Šmartno pri Litiji**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje, sveče  
in za vsa izrečena sožalja.

Hvala šmarnim pevcem za zapete pesmi pri maši in ob  
grobu, g. Binetu za poslovilni govor in trobentaču za zaigrano  
Tišino.

Posebna zahvala pogrebem in g. Pavlu Okolišu za lepo  
opravljen obred.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

Zaspala si, mama zlata,  
zaprla trudne si oči,  
naj Bog odpre Ti rajska vrata,  
to želimo Ti mi vsi.



### ZAHVALA

Ob izgubi drage mame,  
babice in prababice

## FRANČIŠKE AVBELJ

**iz Kala 5, Dole pri Litiji**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani,  
nas tolažili, kakorkoli pomagali, darovali cvetje, sveče,  
izrekli sožalje in darovali za maše.

Posebna zahvala g. Vrtačniku za tako lepe poslovilne besede,  
pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen  
obred.

Še enkrat hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu  
pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Zdaj bivaš vrh višave jasne,  
kjer ni mraku, kjer ni noči;  
tam božja sreča ti ne ugasne,  
resnice sonce ne stemni.



### ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega  
moža, ata in starega ata

## ANTONA ZAMANA st.

**po domače Tomažovega  
iz Preske nad Kostrevnico**

se iskreno zahvaljujemo sosedom, znancem in prijateljem  
za darovano cvetje, sveče in maše ter za pomoč v najtežjih  
trenutkih in spremstvu na zadnji poti.

Lepo se zahvaljujemo tudi vsem gasilcem, še posebej pa  
gasilcem GD Liberga. Hvala tudi pevcem za zapete žalostinke  
ter duhovnikom - g. Kaduncu, g. Klemencu in g. Čoparju za  
lepo opravljen obred.

Žalujoči domači  
in ostalo sorodstvo

Priziblje čoln se v pristanišče,  
ugasne dneva in noči svetloba;  
srce spokojno sreče več ne išče,  
neskončni mir je v globočini groba.  
(T. Arhar)



### ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega  
moža, očeta in starega očeta

## ADAMLJE AVGUSTA

**iz Razbor, Šmartno pri  
Litiji**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,  
sosedom in znancem, ki ste se mu poklonili, mu darovali  
cvetje in sveče, ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.  
Hvala vsem za izrečena ustna in pisna sožalja.

Posebna zahvala g. župniku za pogrebno mašo in pogreb-  
cem. Hvala govornikom g. Binetu Jesensku in g. Tonetu  
Mulhu za poslovilne besede.

Iskrena hvala tudi družinama Džakula in Poglajen za njuno  
nesebično pomoč.

Vsi njegovi

Če bi solza Te budila,  
ne bi Te gomila krila.

### V SPOMIN

Minilo je žalostno leto,  
odkar je prenehalo biti Tvoje plemenito in ljubeče srce.  
Kako prazen je zdaj naš dom, brez Tebe dragi

## ANTON JAKOPIČ

**Janežev Tone iz Kresnic**

Hvala vsem, ki se spominjate našega očeta, obiskujete nje-  
gov zadnji dom in mu prižigate sveče.

Vedno boš ostal v naših srcih!  
Žena Francka, sin Toni,  
hčeri Stana in Milena z družinami



### ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše  
drage žene in mami

## DRAGICE ROVŠEK

**rojene Mumelj**

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem,  
dobrim sosedom novega naselja in vsem, ki ste z nami  
sočustvovali, izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje,  
sveče in v dobrodolne namene.

Posebna zahvala zdravnikom, sestram in ostalemu osebju  
Onkološkega inštituta v Ljubljani, še posebej ge.dr. Cerarjevi,  
ki ste Dragici tako požrtvovalno pomagali v njeni boleznin in  
jo ohranjali pri življenju; osebju ZD Litija in g. dr. Ptičarju.

Hvaležni smo njenim sodelavcem iz Mercatorja - KDZ  
Litija za prijateljsko naklonjenost, direktorju g. Vinku Ko-  
šmrlju za spošljivo slovo ob grobu; sodelavcem iz Slovenskih  
železnic Ljubljana pa za veliko razumevanje in oporo.

Prisrčno se zahvaljujemo bolniškemu župniku g. Miru Šli-  
barju in g.p. Marku Novaku za duhovno tolažbo pokojnici  
med njeno boleznijo, šmarnim duhovnikom za molitve in  
študentkam za lepo pevsko slovo zvečer pred pogrebom;  
domaćemu župniku g. Franciju Kaduncu in g.p.dr. Mihaelu  
Vovku za lep pogrebni obred, besede tolažbe in upanja, našim  
prijateljem pevcem pa za čudovito zapete pesmi.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našo Dragico imeli radi  
in se od nje tako lepo in številno poslovili.

Šmartno pri Litiji, v decembru 1994

Mož Franci in otroci

### ZAHVALA

Ob izgubi očeta, deda in pradedu

## SLAVKA SEDEVČIČA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste darovali cvetje in ga  
pospremili na zadnji poti.

Posebno pa se zahvaljujem Kokaljevim, Ponebškovi, Si-  
mončičevim in Zavrlovim.

Sin Slavko z družino

Bolečino da se skriti,  
tudi solze zatajiti,  
a srce boli in krvavi...



### ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega  
dragega moža, očeta in dedka

## JOŽETA DOBRAVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovano cvetje in sveče  
ter vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje in ga  
pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo za pomoč dr. Juteršek Milojki in  
g. Mili Grošelju.

Zahvaljujemo se tudi g. dekanu Masniku za lepo opravljen  
obred, g. Golouhu in g. Jesensku za lepe poslovilne besede,  
šmarnim pevcem za zapete žalostinke in trobentaču za zai-  
grano Tišino.

Žalujoči vsi njegovi

V življenju le skrb in delo si poznal,  
zdaj od vsega truda si zaspal,  
odšel si v svet, kjer ni bolečin,  
za teboj bo ostal boleč spomin.



### ZAHVALA

Mnogo prežgodaj je odšel od nas  
nepozabni mož, ata in stari ata

## JOŽE LAZAR

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, prijateljem za  
darovano cvetje, pisna in ustna sožalja.

Posebno se zahvaljujemo v času njegove bolezni za nego  
Domu Tisje, sosedom za pomoč, hvala pevcem, g. župniku in  
g. Gaberški za poslovilne besede.

Žalujoči:

žena Rozi, hčerka Sonja  
ter sinova Jože in Tomaž z družinami

